

SVĚTLO

TÝDENÍK MATICE CYRILOMETODĚJSKÉ

31. ČÍSLO / XXXII. ROČNÍK

24 Kč • 1,00 €

4. SRPNA 2024

Z obsahu:

O spravedlnosti

Katecheze papeže
Františka při generální
audienci 3. dubna 2024,
náměstí Sv. Petra v Římě
- strana 2 -

Svatá Bonifacia Rodríguez Castro

Libor Rösner
- strana 4 -

Papež připomněl 1500 let
uctívání starobylého
mariánského obrazu
- strana 5 -

Toho poslouchejte!
Richard Gutzwiller SJ
- strana 6 -

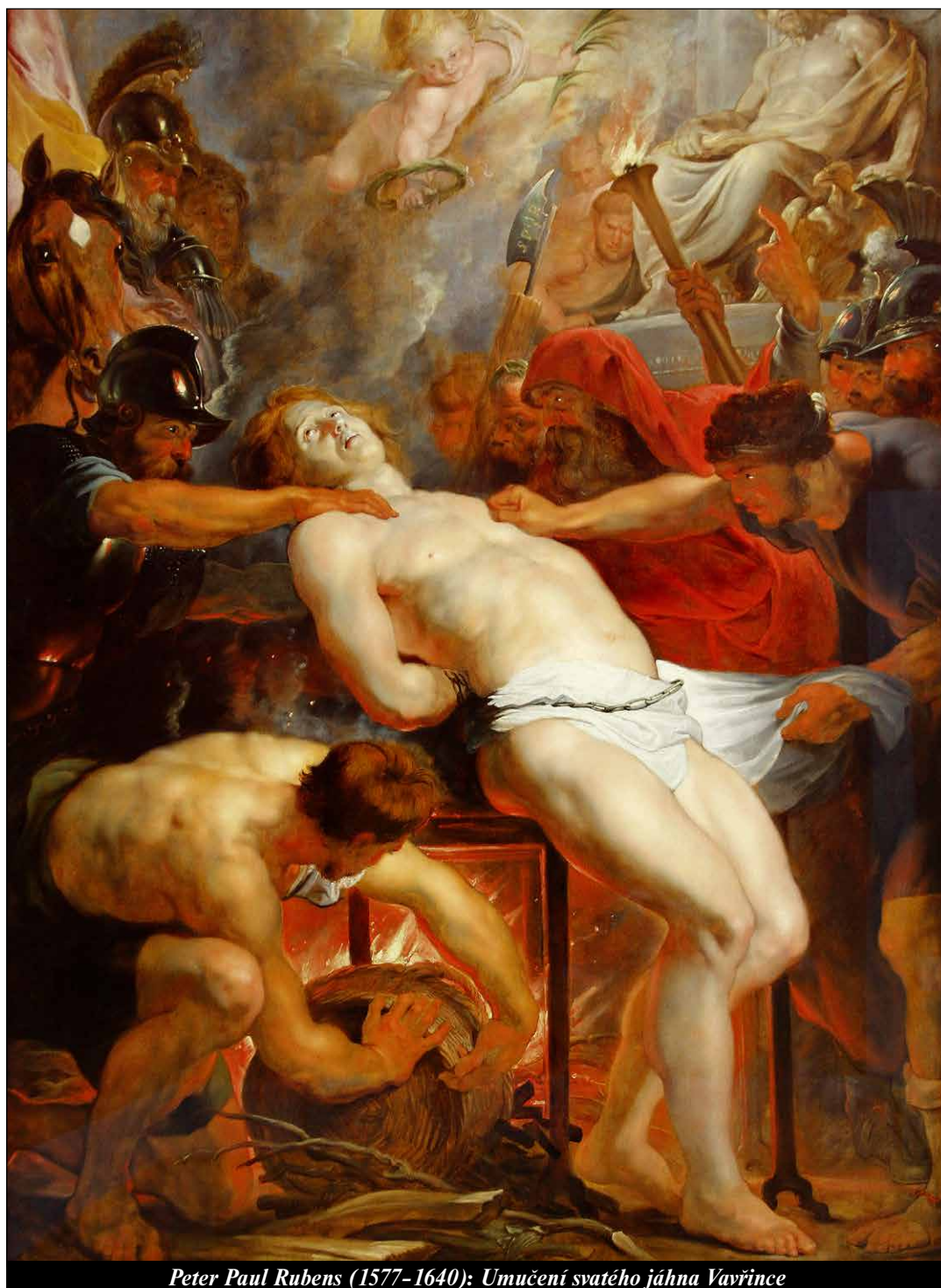
Tábor - hora Proměnění
- strana 7 -

Poklady církve: poklad
víry a chudí
- strana 8 -

Silnější než atomová
bomba
- strana 11 -

Vědci objevili
v jeruzalémském chrámu
Božího hrobu oltář z doby
křížáckých válek
- strana 12 -

Heřman Josef (42)
Wilhelm Hünermann
- strana 13 -

Peter Paul Rubens (1577-1640): Umučení svatého jáhna Vavřince

O spravedlnosti

Katecheze papeže Františka při generální audienci
3. dubna 2024, náměstí Sv. Petra v Římě

Drazí bratři a sestry! Dostáváme se k druhé z kardinálních ctností: dnes budeme hovořit o spravedlnosti. Je to sociální ctnost par excellence. *Katechismus katolické církve* ji definuje takto: „Mravní ctnost, která spočívá v trvalém a pevném předsevzetí dávat Bohu a bližnímu, co jim náleží.“ (č. 1807) To je spravedlnost. Často se při

zmínce o spravedlnosti cituje také motto, které ji představuje: „unicuique suum – tedy každému, co jeho jest“. Je to ctnost práva, která se snaží upravit vztahy mezi lidmi spravedlivě.

Alegoricky ji představují váhy, protože jejím cílem je „vyrovnat účty“ mezi lidmi, zejména když hrozí, že budou narušeny nějakou nerovnováhou. Jejím účelem je,

aby se ve společnosti s každým zacházelo podle jeho důstojnosti. Již staří mistři však učili, že k tomu jsou zapotřebí i další ctnostné postoje, jako je vlídnost, úcta, vděčnost, přívětivost, poctivost: ctnosti, které přispívají k dobrému soužití lidí. Spravedlnost je ctností přispívající k dobrému soužití lidí.

Všichni chápeme, jak je spravedlnost zásadní pro pokojné soužití ve společnosti: svět bez zákonů, které respektují práva, by byl světem, v němž se nedá žít, připomínal by džungli. Bez spravedlnosti není

Pokračování na str. 12

Jak často nepoznáváme Boží dar, který jsme právě obdrželi... Existují desítky důvodů (podle fantazie jednotlivce snad i více), proč tomu tak je. Zamyslet se do hloubky nad touto poněkud smutnou skutečností lidského života a prosit o vůli ke změně, to samo o sobě vystačí na dlouhou dobu, není potřeba dalších slov...

Pojďme se však přece podívat šířeji na celou záležitost. Nejprve je zde krásná a pro křesťana velmi důležitá 6. kapitola Janova evangelia. V dnešním úryvku nám Pán Ježíš odhaluje nedostatečnost lidského myšlení, jež se povětšinou „drží při zemi“, než aby se dokázalo odpoutat od všeho pozemského a vzhledlo k nebeskému Otci. I proto zástupy lidí nehledaly Ježíše pro jeho znamení, která vykonal, ale především proto, že nasýtil jejich těla chlebem, čili uspokojil jejich časné potřeby – a přitom nepoznali, že sám Pán Ježíš je pro ně darem. (str. 3) Jako by se ani po 1 200 letech Izraelité nepoučili, a tak jako se na poušti ptali Mojžíše: „Co je to?“, když se v okolí jejich tábora objevila mana, tak i tentokrát nepoznali pravý chléb z nebe, jenž má zachránit nejen jejich často velmi nuzný život, ale především jejich duše – nepoznali Božího Syna, přicházejícího v jednotě Ducha Svatého na tento svět od nebeského Otce. Vidíme tedy, že duchovní zaslepenost je způsobena přílišným lpěním na základních životních potřebách – vzpomeňme jen na Ježíšova slova o tom,

Editorial

abychom se nestarali tolik o to, co budeme zítra jíst, jako spíše o to, co prospívá naší duši (srov. Mt 6,19–34). Nežnamená to nic nejíst ani nepít, jen stačí všeho s potřebnou mírou a nezapomenout při děkování, že jsou ještě důležitější věci, které se vztahují k věčnosti...

O jakési „nepoučitelnosti“ svědčí také událost Ježíšova proměnění na hoře Tábor. I zde se jasně vyjevuje, jak Boží Syn je zcela jinak větší, než to jeho učedníci, včetně budoucího prvního papeže Petra, tušili. (str. 6) Přesto lze pozorovat jistý posun v myšlení: apoštolové již měli nějakou zkušenost, když chodili s Ježíšem – tentokrát totiž zastínilo jejich mysl něco duchovního: bylo jim ve společnosti Pána, Mojžíše a Eliáše dobře. Můžeme říci, že prožívali duchovní společenství, patrně i jistou míru extáze, avšak stále v nich zůstávalo mnoho lidského. To oslabilo sílu mystického okamžiku a apoštolové začali řešit přízemní věci, jakkoliv se jevíly jako praktické. Ještě měli před sebou velký kus cesty, než mohli o Letnicích předstoupit před lid a zcela znali Božích skutečností hlásat radostnou zvěst o spáse!

Zastavme se tedy v rozjímání nad Ježíšovým tajemstvím hory Tábor: Je nám zřejmé, co nám tím vším chtěl Bůh říci? Co zastíňuje naši mysl, abychom viděli každý den aspoň na chví-

li jen svého Pána a ponořili se do jeho přítomnosti celým svým já?

Příklady svatých nám pomáhají k plnému pochopení a prožívání cesty spásy, jež se vyznačuje Boží přítomností v dobách radosti i bolesti. Když rozjímáme o jejich životech, často si asi říkáme: Moc hezké, povzbuzující, ale nic pro mě, já žiji jiný život – v jiném povolání, v jiném prostředí, s jinými povinnostmi... Přesto se však vždy dá najít alespoň ona pověstná troška, kterou přece jen můžeme převzít (převést) do svého života, aniž bychom přitom museli přesně kopírovat své svaté předchůdce na cestě spásy. Někdy to bude příklad až heroické pokory – jako např. u sv. Bonifáce (str. 4–5), jindy příklad odvahy a statečnosti při vyznávání své víry – sv. Vavřinec se v tom osvědčil opravdu nadpřirozeným, svatým způsobem (str. 8–10). A když už nenajdeme nic jiného, jedno mají všichni svatí společné nepochybně: dokázali se odpoutat od pozemských záležitostí, když nastal čas, který měli naplno věnovat svému Pánu. A uvědomujeme si, co se v jejich životech stalo? Už to nebyly jen chvíle patřící Bohu, ale svatí žili v Boží přítomnosti 24/7, čili 24 hodin denně po 7 dnů v týdnu. K tomu je třeba dorůst, o to by měl usilovat každý z nás, má-li rozpoznat každý Boží dar, kterým nás Pán obdarovává, a chce-li již zde na zemi zakusit předchuť nebe...

Daniel Dehner

Vrať se na místa, kde Ježíš nasýtil tisícový zástup několika chleby a rybičkami. Uchýlil se pak do samoty, aby rozmlouval s Otcem. Čeká ho jeden z nejobtížnějších úkolů jeho kazatelské činnosti: vysvětlit posluchačům, že Bůh je miluje mnohem více, než mohou pochopit a vůbec si představit. Má je přesvědčit, aby se nechali milovat tak, jak chce Otec, a nikoliv jen tak, jak by se jim právě líbilo. Jsi ochoten připustit, že tě Pán miluje ve skutečnosti zcela jinak a mnohem více, než si můžeš představit a přát? Modlí se spolu s Ježíšem, abys patřil k těm, které neodradí ani nepochopitelná bezmezná Boží velkodušnost.

Dav, který včera z Pánovy štědrosti povečeřel, hledá po rozednění svého hostitele. Ježíš však odešel v noci po hladině za svými a nyní je již v Kafarnau. Přidej se k zástupu, který podniká všechno, aby opět našel štědrého divotvůrce.

Nelíbí se jim, že tak skrytě odešel a nechal je bez snídaně? Nechápu, jak se jim mohl ztratit. Neradi by přišli o výhody, jaké si od něho po včerejší události slibují. „Mistře, jak se ti podařilo od nás odejít? Chceme si tě podržet pro sebe!“

Ježíš však vidí velice dobře, o co jim především jde. Jsou tak zahleděni do sebe a zaměstnaní starostmi o svůj hmotný prospěch, že jim zcela uniká zázračný charakter Ježíšova činu. Kdo myslí na sebe, těžko může opravdu myslet na Pána. A přece obrátit se upřímně k Ježíši a připustit jeho nadlidskou lásku neznamená přijít zkrátka, nýbrž otevírá možnost pro přijetí mnohem většího daru.

Nedorozumění, kterého jsi svědkem, pramení tedy z neochoty opustit přízemní perspektivu a uvěřit, že existuje také jiná, Boží rovina, která daleko převyšuje jejich omezené obzory. Zázrak s rozmnožením chlebě byl jen jedním z tak početných znamení, jimiž Otec osvědčuje a pečeti božský původ, božské poslání a věrohodnost svého Syna. Ale těmto Izraelitům jako by to nestačilo. Oni si právě ani tak nežádají přesvědčivé znamení božství, jako spíše výhodné a pohodlné uspokojování svých časných potřeb. „Dávej nám stále pokrm, jako nám Mojžíš dával manu, pak ti uvěříme.“ Ale jaká pak to bude víra? To je pouze uznání a spokojenost z dosažení požadovaných

Chléb věčného života

*Zamyšlení nad liturgickými texty
dnešní neděle*

*Chléb Boží je ten,
který sestupuje z nebe.*

výhod. Místo aby pozvedala člověka z jeho pozemskosti k Bohu, připoutala by ho ještě více k jeho přizemní tělesnosti. A to je přesně opak toho, o čem tě chce Ježíš přesvědčit. Jeho zázraky nejsou prostředky k zvláštnímu uspokojování časných potřeb, nýbrž znamení, která mají tvůj zrak i tvou mysl obrátit v posvátné úctě a úžasu k samotnému Pánu a jeho božství. On přece nepřišel, aby jen rozdával, nýbrž aby se **sám stal darem**. Nemůže se však darovat tomu, kdo mu neuvěří vírou, která pokorně vykročí ze svých sebejistých, ale úzkoprsých měřítek, ze své pozemské omezenosti, ze začarovaného kruhu sebestředné pragmatičnosti.

Opustit domnělou jistotu opírající se o hmatatelnou pozemskost a uvěřit Ježíši znamená také uvěřit ve svou mnohem vyšší hodnotu a od Boha přijatou vznešenost, ve svou **možnost žít ještě jiným životem**. Uvěříš-li, můžeš přijmout rovinu života, který nezná žádná omezení a žádné hranice, který nemůžeš zatím obsáhnout právě pro jeho nesmírnost: *život věčný*. V tom je smysl požadované víry, že se musíš zcela spolehnout pouze na **Ježíšovo slovo**, které právě proto Otec pečeti divy a znamení. Zatímco tělesný pokrm ti dává jen dočasnou sílu k pozemskému životu, Ježíšův pokrm je **život sám: Já jsem chléb života**. Zatímco biologický život je uzavřen v tobě samém, život, o kterém mluví Ježíš, *život podle Božího vzoru*, je **účast na životě, jímž žije sám nekonečný Bůh**.

Odkud se bere tato Boží záliba v seberozdávání, či spíše v sebedílení? Toto tajemství je skryto v samé podstatě Božího života, v bezbřehé velikosti jeho lásky, která ho přiměla, *aby sestoupil z nebe a dal život světu*. Připravil si nejčistší panenské lůno, v němž začal tento *koloběh života* mezi Bohem a člověkem. Vzneseným počátkem tvého napojení na život v Bohu je tajemný zázrak Mariina lůna, ve kterém se dva životy, božský a lidský, spojují v jeden. Nechceš-li stát před Je-

Liturgická čtení

1. čtení – Ex 16,2–4.12–15

Celé společenství synů Izraele reptalo na poušti proti Mojžíšovi a Árónovi. Synové Izraele jim řekli: „Kéž bychom zemřeli Hospodinovou rukou v egyptské zemi, když jsme seděli u hrnců masa a jedli chléb dosyta. Vyvedli jste nás na tuto poušť, abyste umorili celé shromáždění hladem!“ Hospodin řekl Mojžíšovi: „Hle, jako dešť vám sešlu chléb z nebe. Lidé vyjdou a každý den si nasbírají dávku na den. Chci je zkoušet, zda půjdou v mém zákoně, nebo ne. Slyšel jsem reptání synů Izraele. Řekni jim toto: Kvečeru budete jíst maso a zrána se nasytíte chlebem. Poznáte, že já jsem Hospodin, váš Bůh.“ Když nastal večer, přilétly křepelky a pokryly celý tábor. Zrána padla rosa na tábor kolem dokola. Pokrývka z rosy se rozplynula, a hle – na povrchu pouště bylo cosi drobného, šupinatého, jemného jako jíní na zemi. Když to synové Izraele viděli, ptali se navzájem: „Co je to?“ – neboť nevěděli, co to je. Mojžíš jim řekl: „To je chléb, který vám Hospodin dává k jídlu.“

2. čtení – Ef 4,17.20–24

Bratři! Říkám vám a zapřisahám vás ve (jménu) Páně: Nežijte už tak, jak žijí pohané! Jejich smýšlení je neplodné. Takhle jste se tomu přece o Kristu neučili! Vy

Dokončení na str. 4

žíšem nevěřící a nechápající jako jeho překvapení a zklamaní posluchači, obrať se na jeho Matku. Ona dokonale rozumí jeho a svému tajemství. Aby ti pomohla **překročit práh víry**, obnoví tvou mysl *po duchovní stránce*, obleče tě v *nového člověka*, ona tě nejlépe a nejrychleji uvede do tajemství života, ve kterém už nebudeš ani *hladovět*, ani *žít po ničem*, co tak svazuje mysl i srdce člověka, že je *jeho smýšlení neplodné*, takže není schopen a ochoten přijmout velký dar života z Boha a v Bohu.

Ježíši, Synu Panny Marie, na její přimluvu dej mi *chléb silných*, *ved' mě do své svaté země, k výšinám, které získala tvá pravice*⁽¹⁾.

Bratr Amadeus

Poznámky:

⁽¹⁾ Srov. Ž 78,25.54.

Svatá Bonifacia Rodríguez Castro

Tato svěřice se svým způsobem vymyká ostatním zakladatelkám řádů a kongregací. Byla řeholnicí-dělnicí, což představovalo nový fakt v životě církve. Její osobní život přitom byl „pernou šichtou“, musela se totiž smířit s vyhnáním z kláštera, který sama založila.

Ve své rodné Salamance (narodila se 6. června 1837) vyrůstala ve zbožné rodině pracovitěho krejčího jako nejstarší z šesti dětí. Když otec v jejich 15 letech umřel, přinášela do skromného rodinného rozpočtu něco málo peněz z platu provaznice, zaměstnání, v němž zakusila tvrdou dřinu.

Snad i kvůli nepřetržitému drilu a nevábným podmínkám si otevřela vlastní dílnu na výrobu provazů, prýmků a různých ozdob a stala se svou paní. Z Bonifaciiných sourozenců se dospělosti dožila pouze Augustina. Obě sestry spolu s matkou Natalií vedly život intenzivní modlitby, každodenní účasti na mši svaté v kostele v nedalekém Clereciú, tj. budově staré jezuitské koleje úcty k Neposkvrněné a sv. Josefovi. Když se pak v roce 1865 Augustina provdala, pokračovala v tomto způsobu života Bonifacia s matkou.

Bonifacia se svým životem postupně stala vzorem pro dívky ze sousedství. Přicházely za ní ve stále větším počtu do dílny, aby v její přítomnosti unikaly svodům tohoto světa a všetečným myšlenkám. Dá se říci, že se svým způsobem poddaly jejímu vedení, ač patrně nešlo o duchovní vedení jako takové. Každopádně spolu založily společenství Neposkvrněného početí Panny Marie a sv. Josefa, skupinu pracujících žen a dívek na duchovní bázi. Pro Bonifacii to však bylo málo, cítila se být povolána nosit řeholní hábit. Rozhodla se pro bíločerný hábit dominikánek z kláštera Santa María de Dueñas v Salamance.

Řád se jí ale nestal osudným. V roce 1870 totiž zavítal do Salamance jezuitský kněz P. Francisco Javier Butinyá i Hospital SJ, jenž se ve svém apoštolátu zaměřoval na manuálně pracující. Bonifacii jeho promluvy oslovovaly, zejména myšlenka,

Svatá Bonifacia Rodríguez Castro

že Bůh se nachází v každodenních úkolech, ve všech zaměstnáních. P. Francisco ji ovlivnil dokonce natolik, že jej požádala, aby se jí stal duchovním vůdcem. Seznámila ho rovněž s dívkami navštěvujícími její druhy provaznickou dílnu. P. Francisco Bonifacii následně přesvědčil, aby nepokračovala nadále u dominikánek, protože její schopnosti ji předurčují k něčemu jinému, ale aby založila vlastní kongregaci, která se zaměří právě na pracující ženy, na jejich evangelizaci a společenskou prevenci, poněvadž něco takového v době, kdy dělnic neustále houfně přibývá, zoufale schází.

A tak 10. ledna 1874 s pěti dalšími dívkami a se svou matkou začala ve své provaznické dílně přetvořenou na řeholní dům vést komunitní život Kongregace služebnic sv. Josefa. Měla již přitom v ruce tři dny staré schválení biskupa Salamanky a k tomu i duchovního vůdce komunity v osobě P. Francisca. Odkaz na Josefa-Dělníka v názvu komunity dával pochopit, oč těmto ženám půjde – samy jako „pracující sestry“ pracovaly, snažily se též najít práci nezaměstnaným ženám v Salamance, aby nemusely za prací cestovat někam jinam, příp. aby se nezačaly z důvodu hmotné nouze prodávat, a současně na ně neopomíjely působit po stránce duchovní, vedly je a vzdělávaly. Zároveň kontemplovaly skrytý život Svaté rodiny v Nazaretě. Dne 19. března, tj. o svátku sv. Josefa, přijaly i řeholní hábit.

Jednalo se o novum v životě církve. Až dosud všichni znali pouze řeholnice působící v nemocnicích jako ošetřovatelky ne-

Liturgická čtení - dokončení ze str. 3

jsste přece o něm slyšeli a jako křesťané jste byli poučeni podle pravdy, která je v Ježíšovi, že máte odložit starého člověka s dřívějšími způsoby života, který je chtivý rozkoši a žene se do zkázy. Stále si obnovujte mysl po její duchovní stránce a oblečte člověka nového, který je stvořen podle Božího (vzoru) jako skutečně spravedlivý a svatý.

Evangelium - Jan 6,24-35

Když zástup viděl, že ani Ježíš, ani jeho učedníci (nejsou na břehu), nasedali do člunů, přijeli do Kafarna a hledali Ježíše. Když ho našli na druhé straně moře, zeptali se ho: „Mistře, kdy jsi sem přijel?“ Ježíš jim odpověděl: „Amen, amen, pravím vám: Hledáte mě ne proto, že jste viděli znamení, ale že jste se dosyta najedli z těch chlebů. Neusilujte o pokrm, který pomíjí, ale

o pokrm, který zůstává k věčnému životu; ten vám dá Syn člověka. Otec, Bůh, ho osvědčil svou pečeti.“ Zeptali se ho: „Co máme dělat, abychom poznali skutky Boží?“ Ježíš jim odpověděl: „To je skutek Boží, abyste věřili v toho, koho on poslal.“ Řekli mu: „Jaké tedy ty děláš znamení, abychom (ho) viděli a uvěřili ti? Co konáš? Naši předkové jedli na poušti manu, jak je psáno: »Chléb z nebe jim dal jíst.«“ Ježíš jim odpověděl: „Amen, amen, pravím vám: Chléb z nebe vám nedal Mojžíš, ale pravý chléb z nebe vám dává můj Otec; neboť chléb Boží je ten, který sestupuje z nebe a dává život světu.“ Prosili ho tedy: „Pane, dávej nám ten chléb pořád.“ Ježíš jim řekl: „Já jsem chléb života. Kdo přichází ke mně, nebude nikdy hladovět, a kdo věří ve mne, nebude nikdy žíznit.“

Papež připomněl 1 500 let uctívání starobylého mariánského obrazu

bo ve školách jako učitelky či pečovatelky o děti z ulice, nemluvě o starých kontemplativních rádech. I proto na její dílo poohlíželi zejména diecézní kněží s krajními pochybnostmi – bylo jim proti myslí, aby klášter fungoval současně jako dílna, v níž pracují ženy ze světa. Dost možná zde hrálo roli podezření, že se sestry pohybují na nebezpečné půdě socialismu. Každopádně již v dubnu byl P. Francisco vyhoštěn a přejíci jim biskup Joaquim Lluh i Garriga dostal v lednu následujícího roku za úkol vést barcelonskou diecézi. Bonifacia se tak ocitla bez ochránců.

Do čela komunity bylo jmenováno nové vedení z řad diecézního kléru, které jako pověstný slon v porcelánu spíše škodilo, než aby pomáhalo. V důsledku tohoto řízení vybuchly dosud neznámé rozpory mezi členkami komunity, některé vlivné sestry dokonce začaly vystupovat proti klášteru-dílně jako způsobu života a proti přijímání pracujících žen. Stručně řečeno, chtěly raději učit než pracovat a v práci neviděly příležitost k evangelizaci. Bonifacia bránila P. Franciscem ustálené charisma komunity – věrnost chudobě Svaté rodiny, poctivá práce, modlitba a pokora vůči Bohu i bližním – jako lvíce, leč nezabránila svému odvolání.

To se událo v roce 1882, kdy odcestovala do jednoho z domů kongregace v Gironě, čehož využil, resp. zneužil ředitel komunity a zbavil ji úřadu. Ale ani potom nezakusila Bonifacia klid – musela čelit všemožným ústrkům, pomluvám a snahám vystrnadit ji ze Salamanky. Nepřela se, ba ani se nebránila a nehájila před všemi těmi útoky, ale mlčky je všechny snášela.

Nakonec tak trochu vyšla vstříc těm, kdo ji v Salamance nechtěli vidět, a po domluvě s biskupem Narcisem Martínezem Izquierdem založila 25. července 1883 komunitu v Zamoře. Následovalo ji několik věrných družek včetně rodné matky Natalie. Opět pracuje a vede druhé ženy, v duchu své maximy „být pro všechny a následovat Pána Ježíše“. P. Francisco kdysi v dopise Bonifacii napsal slova, jež hleděla stůj co stůj dodržovat: „Modlitba nebude překážkou vaší práce a práce vám nevezme vzpomínku na modlitbu.“

A ona přesně v intencích těchto slov, dávajících vzpomenout na dávné benediktinské heslo „Ora et labora“ – „Modlí se a pracuje“, žila. V Zamoře našla druhý do-

Papež František zaslal poselství otcí Antoniu Piccolovi, v němž připomíná 1 500. výročí uctívání obrazu Santa Maria in Portico (*Romanae Portus Securitatis - Bezpečného přístavu Římanů*) a povzbuzuje Řád řeholních kleriků Matky Boží, aby pokračovali ve svém poslání charity, mírotvorby a evangelizace. Toto výročí uctívání ochránkyně Věčného města připadá na 17. července.

„Tato šťastná událost,“ napsal papež v dopise generálnímu rektorovi Řádu řeholních kleriků Matky Boží, P. Antoniu Piccolovi, „je pro mě radostnou příležitostí spojit se v modlitbě s vaší řeholní rodinou, které je od roku 1601 tento obraz svěřen do opatrování.“

Svatý otec dále připomíná, že úcta k Santa Maria in Portico začala zázračným zjevením Matky Boží 17. července 524 v domě římské šlechtičny svaté Galy. Jeho svědkem byl papež sv. Jan I., který Portico proměnil v mariánskou svatyni a charitativní hospic.

„Je to výzva pro vás, jako duchovní dědice sv. Jana Leonardiho, abyste opatrovali a podporovali myšlenku přijímání chudých a lidí na okraji společnosti, aby místa, která obýváme, i samotné kostely byly otevřenou bránou do světa a na-

bízely útěchu a pomoc mnoha formám chudoby, které charakterizují náš život.“

Papež dodal, že Svatá Panna se zjevila v době, která byla pro církev obzvláště obtížná, a rozprostřela svůj plášť nad papežem Janem I. (523–526), který musel trpět a zemřít za mír, aniž by se zřekl své víry, a stal se rukojmím politických spiknutí a bratrovražedných válek.

Vzhledem k současnému scénáři ve světě se Svatý otec ptá, „jak je možné nepochopit naléhavou potřebu podporovat mír, tedy modlit se za mír?“, a poznamenává, že příklad bratrského života by měl být „evangelijně přitažlivý pro věřící, kterým se nabízí pastorační služba,“ a proto vybízí Řád kleriků Matky Boží, aby „vzhlíželi k Marii jako ke znamení útěchy a jisté naděje, mateřské tváři Boha a útočišti, v němž lze hledat zastání“.

V závěru svého dopisu papež František poznamenává, že jubilejní oslavy, které se řád chystá zahájit pod pohledem Panny Marie v Portiku, připomínají evangelizační dílo sv. Jana Leonardiho, který v Římě v roce 1603 položil základy misionářské studijní koleje. Z této koleje se později vyvinul papežský institut „de Propaganda fide“ (dílo pro šíření víry), pro který napsal první stanovy, aby vychovával kněze schopné čelit misijním výzvám doby.

„Proto,“ uzavírá papež, „vás povzbuzuji, abyste se také starali o celistvou formaci řeholníků s pohledem na Marii, Kristovu učednici a Matku církve, ať je váš apoštolát zdrojem milosti a nástrojem radostného hlásání evangelia.“

Zdroj: Vatican News, www.cirkev.cz
(Redakčně upraveno)

mov, zatímco v tom prvním, z něhož byla vyděděna, změnilo vedení původní konstituce a předstíralo, že žádná Bonifacia a její dílna-klášter neexistují.

Mnohem horší políček musela přijmout 1. července 1901, kdy Jeho Svatost Lev XIII. udělil služebnicím sv. Josefa papežské schválení, avšak vyjma kláštera v Zamoře. „Nesmíme vás přijímat,“ uslyšela v odpověď, když se do Salamanky osobně vypravila poté, co biskup Tomás Cámara y Castro nereagoval na její do-

pisy. Ona sama však chovala své nevděčné duchovní dcery stále v srdci a nenechala se svést k uražené ješitnosti a zášti.

S tímto pokojem v srdci odevzdala 8. srpna 1905 svou duši Hospodinu. Již bez ní byl dům zamorské komunity začleněn 23. ledna 1907 do zbytku kongregace. Dne 9. listopadu 2003 Jan Pavel II. Bonifacii Rodríguez Castro na Svatopeřském náměstí prohlásil za blahoslavenou, 23. října 2011 pak Benedikt XVI. za svatou.

Toho poslouchajte!

Scéna na Táboře, hoře Proměnění, je předehrou nebe. Kristus naznačil, že někteří z učedníků nezakusí smrt, dokud neuvidí příchod Syna člověka ve slávě. Toto slovo se zde naplňuje. Ale jen na krátký okamžik. Je to jako krátké vzplanutí ohně na vzdáleném pobřeží. Úryvek Matoušova evangelia je zřetelně rozdělen na dvě části. První část je prozářena krásou Páně. Tři učedníci patří na jeho vznešenost: **Petr**, nositel nejvyššího úřadu, který se má naučit, že lidské myšlenky je třeba nahradit Božím myšlením a že utrpení není nesmyslné, nýbrž že je třeba je chápat ve významu, který mu přikládá Bůh. **Jakub** je prvním mučedníkem mezi apoštoly, který ochotně prolíje svou krev, protože byl svědkem Pánovy slávy. **Jan**, nejmilejší učedník, který se má naučit, že utrpení je důkazem lásky.

Ti všichni vidí proměněného Pána. *Jeho obličej září jako slunce a jeho šat je bílý jako světlo.* Tisnivá zemská tíže lidského těla je jakoby zrušena. Všechno je prozářeno Božím světlem. Po svém zmrtvýchvstání bude mít člověk hmotné tělo, které však bude podléhat jiným zákonům bytí a konání. Světlo je hmota, ale jeho záření je zvláštního druhu. Tak je tělo prozářeno, jak je to nyní vidět na oslaveném Kristu.

Kristus – pravý Mojžíš

Zjevují se Mojžíš a Eliáš. **Mojžíš**, který vyvedl lid z egyptského otroctví, provedl jej pouští, zprostředkoval mu Zákon, Smlouvu a svatyni, který však mohl Zaslíbenou zemi spatřit jen z dálky. Nyní je tu vedle Krista, který vysvobozuje už nikoliv jeden národ, ale celé lidstvo, a to nikoliv z vnějšího sociálního otroctví, nýbrž z vnitřního duševního nevolnictví satanova. Vede

Bazilika Proměnění Páně na hoře Tábor

lidstvo bezpečnou rukou a spolehlivým slovem pouští času, dává mu nový zákon lásky, novou smlouvu milosti a novou svatyni církve; vede církev ze židů i z pohanů, tělesný i duchovní Izrael, do skutečně Zaslíbené země věčného proměnění. Tak se zde Kristus stává viditelným jako pravý Mojžíš.

Bohoslužba proti modloslužbě

Eliáš je prvním z velkých proroků. Bohoval proti Baalovi, tedy proti bohu země, a bránil proti němu práva Hospodina, Pána nebe a země. Obsahem jeho působení byla bohoslužba proti modloslužbě. Vystoupil proti pozemskému králi v Izraeli, aby bránil pravého izraelského krále. Nyní přichází Kristus, aby zachránil lidi před utočením v tom, co je pouze pozemské, hmotné a tělesné, a přinesl jim království Boží, království svého nebeského Otce. I on bude stát proti Herodovi a zástupci římského impéria. Eliáš o něm svědčí, protože podle Písma Eliáš odjel do nebes a přijde znovu, aby připravil pro Pána cestu. Nyní je zde, aby vydal své svědectví. Připravuje zde nanebevstoupení Páně. Zákon a Proci tak vydávají své svědectví.

Je pochopitelné, že Petr považuje tento stav proměnění, který bude jednou věčný, za trvalý již nyní. Chce postavit tři stany, aby tento okamžik nezmizel, ale trval dále.

Člověk je zrozen pro radost. Jeho utrpení není pro něho koncem, ale je průchodem k radosti. Každá předpověď Ježíšova utrpení poukazuje na zmrtvýchvstání. Tento konec bolesti, vyúsťující do radosti, se zde ohlašuje jako podstatná složka školy utrpení. Jas proměnění, patření na světlo, pohled na radost bez konce má učedníkům dodat sílu pro cestu utrpení. Myšlenka na konec času je nejvlastnějším tajemstvím cesty životem.

Tušení slávy

Druhá část scény se mění od krásy k majestátu. *Zahalil je mrak.* Mrak byl na Sinaji znamením Boha. Neboť jako mrak leží na hoře, tak se šíří kolem Boží sláva. A jako mrak zahaluje a dává více tušit než spatřit, tak se zde učedníkům říká, že Boží slávu je zatím možno niko-

Průčelí baziliky Proměnění Páně na hoře Tábor

liv vidět, ale tušit. Na Sinaji to byl temný mrak bouře a hromu. Zde je to světlý oblak pokoje a ticha.

Z mraku na Sinaji zaznělo Hospodinovo příkazující slovo „musíš a nesmíš“ a byl zde dán příkaz, aby Izrael **Mojžíše** poslouchal jako Božího služebníka. I zde na hoře Proměnění se ozývá z oblaku hlas, který však neodkazuje na služebníka, nýbrž na Syna. Proto také jsou slova tvrdého požadavku nahrazena poselstvím lásky. Jako na Sinaji se lid polekal Božího majestátu, tak i zde se učedníci bojí a padají na svou tvář. Ale **Ježíš** se k nim sklání a zbavuje je strachu. Od nynějška budou vědět, že s Ježíšem přišel konec času. Nikoliv konec času jako zánik, ale konec času jako přechod. Konec bude sice katastrofa (poslední sloka), proto spojen s utrpením, smrtí a křížem. Ale bude to současně začátek onoho nového a nekončícího, tedy počátek světla a proměnění. Konec času přišel s Kristovým příchodem. Je tedy již zde, je již přítomen. Ale není ještě naplněn. Naplnění bylo zviditelněno jen pro jeden okamžik, ale v takovém lesku a v takové slavnosti, že na to učedníci nikdy nezapomenou. Nyní je jim přísně nařizeno, že toto nevidané a neslychané musí podržet pro sebe, dokud Syn člověka nevstane z mrtvých. Pak se brána otevře i pro druhé. Pak vezme naplnění konce času svůj počátek.

Kristus je větší, než to učedníci i sám Petr tuší. Tato nadlidská, nadčasová a nadpřirozená velikost Krista, který přinese svou smrtí a zmrtvýchvstáním nové nebe a novou zemi, promění čas ve věčnost a bolestí obtížený lidský osud v radost, ta velikost se stala na této hoře viditelnou. Bude z této hory zářit do všech temných údolí lidstva.

Překlad -Iš- (Redakčně upraveno)

Tábor - hora Proměnění

Tábor je nejkrásnější hora v Galileji. Zvedá se k nebi jako ol-tář. Arabové jej nazvali „Giabal el Tur“ - Svatá hora. Na vrcholu Tábo-ra je rovina 1 200 x 400 m, která se pro-stírá ve výšce 602 m na úrodnou rovi-nou Jezreel. Tábor byl cílem poutníků všech dob, kteří zde kdysi vystupovali po 4 320 schodech vytesaných ve skále. Ně-ktelé z nich jsou kolem dnešní cesty ješ-tě k vidění. Proměněním Páně dostala ta-to hora symbolický význam.

Tábor měl velký význam již od doby, kdy Izraelité vstoupili do Zaslíbené země. Tvořil hranici mezi kmeny Izachar a Zabulon. Byl místem, kde se scházely kmeny ke smírným obětem. Pro nepřátele byl těžko dobytelný, protože tvořil přiroze-nou pevnost. Když Kananejští utlačova-li v nížině vyvolený národ, shromáždila Debora na jeho vrcholu 10 000 vojáků. Na ohnivý apel velitele Báraka vyrazi-li bojovníci z hory a rozprášili silné od-díly Siserovy. Po přesvědčivém vítězství vystoupili Izraelité na Tábor, aby zde za-pěli Deborinu vítěznou píseň. Ale Izrae-lité záhy opět zapomněli na svého Boha, který je osvobodil. Opět se klanějí mod-lám a zažijí trest od Madianitů a Amale-čanů. Tábor je tak vhodným vrcholem pro poetické představy proroků. Jeremiáš přirovnává vstup mocného Nabuchodo-

nozora k hoře Tábor. David jej popisuje spolu s Hermonem jako symbol moci Bo-ží pravice a chválí jméno Hospodinovo. Eusebius z Cesareje a sv. Jeroným srovnávají tuto chválu s velikým tajemstvím, které se mělo zjevit v Ježíšově proměnění.

Událostí, která dala Táboru nesmrtel-né jméno, je Ježíšovo proměnění. Když Ježíš sestupoval z hory, uzdravil náměsíč-ného. Na památku tohoto zázraku zbu-dovali křesťané v Daburii kostel, který však dnes již neexistuje. Když po Ježíšo-vě smrti mohli apoštolové hovořit o je-ho proměnění, začali Tábor oslavovat. Petr jej nazývá Svatou horou. V 2. stole-tí o něm hovoří Origenes, Eusebius, Cy-ril a další Otcové jako o hoře Proměně-ní. Svatý Paulus na ni vystoupil, aby zde uctil toto tajemství. Svatá Helena zde dala vybudovat nádherný chrám s dvěma kap-lemi na památku Mojžíše a Eliáše. Brzy zde vznikly poustevny. A 5. cařihradský koncil pozvedl Tábor na biskupské sídlo. Sem putoval Arkulft, biskup z německé-ho Eichstádtu v roce 670. Jan Damascen-ský opěvuje krásu proměnění na Táboře v jedné své básni.

Kolem roku 637 obsadili Saraceni Ga-lileu, kterou ovládali až do roku 1099. Ro-ku 1101 dobyl horu Tankréd a svěřil ji be-nediktinům. Ti opět zbudovali trojlodní baziliku a klášter s útulkem pro poutní-

Františkánský klášterní hřbitov na hoře Tábor

ky. Roku 1113 Maldukovy hordy vyhna-ly z kláštera všech 72 mnichů. Po přicho-du křížáků se mniši mohli vrátit na Tábor roku 1115. Papež udělil opatovi titul ar-cibiskupa, aby tak uctil horu Proměnění s chrámem Vykupitele. Při dalším úto-ku Saracénů přišli všichni mniši o život (rok 1183). Turci zde zanechali jen hro-madu trosek. Sultán Malerk-el-Adel zde dal vybudovat pevnost, která ohrožovala Svatou zemi. Papež Inocenc III. vyzval k boji. Během 5. křížové výpravy pod ve-dením uherského krále byla pevnost dva-krát marně obléhána. Bedřich II. a Ma-lek-el-Kamel uzavřeli v roce 1218 dohodu, podle které Tábor patří křesťanům. V roce 1252 jej navštívil sv. Ludvík, král Francie. Papež Alexandr IV. svěřil Tábor johani-tům. Ale již po 8 letech se museli podro-bit při Bibarově útoku, který dal všechny chrámy zbořit, aby vymazal jakoukoliv památku na křesťany. Arabové pokládají za nedůstojné, aby na Svaté hoře někdo bydlel. Teprve roku 1873 se zde mohou usadit františkáni. Budují zde malý kostel a útulek pro poutníky a zahajují vykopáv-ky dávné baziliky. Na východní straně se našly základní zdi ze 4. století s kap-lemi Eliáše a Mojžíše. 700. výročí návštěvy sv. Františka ve Svaté zemi je příležitostí k vybudování nové baziliky, jejíž základ-ní kámen byl posvěcen 21. srpna 1919.

V roce 1921 jsou opět zahájeny vyko-pávky: 300 dělníků přemístilo 20 000 m³ materiálu. Restauruje se saracénská pev-nost, benediktinský klášter s kapitulní sí-ní, refektářem a tureckými lázněmi. Budu-je se silnice, po které pak budou na horu proudit statisíce poutníků...

Podle Ewig 7-8/99

Překlad -lš- (Redakčně upraveno)

Hora Tábor - nejkrásnější hora v Galileji, pohled ze strany od Nazareta

Poklady církve: poklad víry a chudí

„Několik slov (římského starosty) vyvolalo v mé paměti vzpomínku na modlitbu, kterou jsem se modlil jako malé dítě se svou matkou. Zněla takto: »Do nebe volající hříchy jsou - utlačovat chudé a odpírat pracujícím spravedlivou mzdu.« Pan farář se mě ptal v hodině katechismu: »Které jsou hříchy do nebe volající a proč jsou tak těžké a zavrženíhodné?« Odpověď jsem podle katechismu Pia X.: »Protože jsou namířeny přímo proti blahu lidstva, a jsou odporné, protože svolávají více než jiné hříchy Boží tresty.« Řím bude jen tehdy skutečně křesťanskou obcí, když bude Bůh uctíván nejen většinou věřících v kostelích, nejen mravným životem jednotlivců, ale také skrze lásku k chudým. Ti jsou, jak řekl římský jáhen Vavřinec, pravým pokladem církve; kdo může, bude jim proto pomáhat, aby měli více a byli více, aniž by je přitom ponižoval a urážel tím, že bude vystavovat na odív bohatství, tím, že utrácí peníze za nicotné věci, místo aby je investoval do podniků pro společné dobro.“ (Jan Pavel II., 23. 9. 1978 u Sv. Jana v Lateráně)

Víra Říma: pramen bliženské lásky

„Víra, kterou jáhen Vavřinec proměnil mučednictvím ve vítězství, je táž víra, která mu kázala rozdávat poklady církve chudým.“ (Stefania Falascová)

„Jako biskup tohoto vznešeného města zasazovali jsme se za ustavičného nářku o to, aby naše tolik milované město Řím bylo uchráněno hrůz a zrušování současné války. Bohužel tato naše oprávněná naděje byla zklamána. To, před čím jsme zapřísahali, se nyní stalo, a co jsme v obavách předvíдали, se uskutečnilo. Před našima očima se odehrálo smutné divadlo o krvavých lázních a troskách, jejichž oběti je bezbranný a nevinný lid. Tato nanejvýš smutná skutečnost naplňuje naše srdce bolestí. Jedna z neslavnějších římských bazilik, bazilika sv. Vavřince, která je svatá pro všechny katolíky, kteří ji ctí pro dávné vzpomínky a hrob našeho ctihodného předchůdce Pia IX., je již z velké části rozbořena.“

Palma il Giovane (1550–1628): Umučení sv. Vavřince

Těmito trpkými slovy oznámil Pius XII. po tragickém 19. červenci 1943 bombardování římské čtvrti San Lorenz. Obraz onoho papeže, který jen několik hodin nato s rozpaženými rukama spěšně procházel mezi zoufalým zástupem a troskami, nebude nikdy zapomenut. Zasáhli Řím, zasáhli jeho srdce, když bombardovali jeho lidovou čtvrť, která byla tak lidová jako světec, podle kterého je pojmenována: **Vavřinec**. Lev Veliký jednou řekl: „Jemu je třeba děkovat, že Řím se stal tak slavným, tak slavným jako se Jeruzalém stal slavným skrze Štěpána.“

Tímto vyznamenáním, které jej stavi naroveň Štěpánovi, uctívá římská církev svého mučedníka, který pro ni znamená tak mnoho, že ho řadí hned za apoštoly Petra a Pavla. *Apostolorum supparem* – takřka rovný apoštolům, tak ho popisuje sv. Ambrož v hymnu, který mu věnoval. Srovnání s apoštoly má na jedné straně oslavovat jeho velikost („takřka rovný“), ale také připomenout, že všechno pochá-

zí z dědictví apoštolů Petra a Pavla, to znamená z *fides romana* – z víry římského lidu. Jak dokládají liturgická svědectví, byl jeho svátek slaven 10. srpna, a to byl od 4. století v Římě kromě svátku Petra a Pavla jediný svátek světce, kterému předcházela vigilie.

O tom, že římský lid začal uctívat tohoto světce velmi záhy, svědčí nejen liturgická pocta a monumentální bazilika nad jeho hrobem na hřbitově Verano, ale i četné další jemu zasvěcené kostely, které jsou rozesety po celém městě (bylo jich kdysi 34).

I když patří k prvním mučedníkům, jejichž kult byl zaveden oficiálně ihned po smrti, zachovalo se nám o něm jen málo historicky bezpečných svědectví.

Římská víra

Co víme o jeho životě, pochází z *Passio Polycroni*, které není datováno před 5. stoletím a k jehož rozšíření přispěli církevní otcové. Ambrož jako první o něm píše v roce 389 ve spisu *De officiis*. Z uvedených pramenů víme, že byl jáhnem a v roce 258 za Valeriánova pronásledování (253–259) podstoupil mučednickou smrt. Následoval tak papeže Sixta II. (257–258). Ten byl, jak dosvědčuje Cyprián z Kartága v dopise africkému biskupu Succesovi, zajat císařskými vojáky 6. srpna, když předsedal shromáždění věřících v Kalistových katakombách na Via Appia. Sixtus byl ihned stát spolu se čtyřmi jáhny, kteří mu asistovali. Tentýž den byli popraveni ještě další dva jáhni. Vavřinec však byl umučen teprve o čtyři dny později, jak dosvědčuje *Depositio martyrum*.

Cyprián psal svůj dopis v srpnu 258, tedy bezprostředně po těchto událostech, a informuje nás také o Valeriánově dekretu.

Ten požadoval okamžitou popravu, jakmile se zjistí totožnost biskupů, kněží a jáhnů, a konfiskaci církevního majetku. Jak vysvětluje Eusebius z Cesareje ve své *Storia ecclesiastica*, dal Valerián zabavit hřbitovy a kultovní budovy, aby zabránil shromažďování křesťanů.

Poprvé v dějinách vztahů mezi křesťany a římskou říší nestačil k osvobození odpad od víry, poprvé bylo záměrem státu vyhladit křesťany, ať už setrvávají ve víře, nebo jsou ochotni ji zapřít. Bylo to první pronásledování, ve kterém bylo křesťanské společenství postiženo jako církev, to znamená v její hierarchické podstatě i s jejím vlastnictvím.

Římská církev na základě dobrovolných darů těch, kteří přistoupili ke křesťanské víře, shromáždila velké hmotné dědictví. Na takto darovaných pozemcích nebo lokalitách poskytnutých k dispozici vznikaly v průběhu staletí katakomby. Římský biskup, strážce pokladu víry, byl také současně správcem těchto majetků, jak uvádí Augustin, „pro svatý svazek bliženské lásky“. V církevní hierarchii měli jáhni za úkol opatrovat posvátné předměty a spravovat církevní majetek. Tak se starali o všechny potřeby společenství, k nimž podle úkolu, který svěřili prvním jáhnům apoštolové, patřila i péče o chudé. Obvyčejně byl jeden z nich arcijáhnem, to znamená prvním mezi jáhny. V prvních staletích měl arcijáhen Říma obzvláštní postavení a význam, a k tomu patřil i úřad správce a advokáta církve. Proto patřil arcijáhen k bezprostředním spolupracovníkům papeže a býval zvolen jeho nástupcem, i když stál v církevní hierarchii níže než kněží.

Tak např. Kalist spravoval jako arcijáhen stejnojmenné katakomby a stal se nástupcem papeže Zefyrina (199–217) na Petrově stolci. Stejně tak Štěpán I. (254–257) měl svého nástupce v arcijáhně Sixtovi (Sixtus II.). S velkou pravděpodobností by se byl Vavřinec stal nástupcem Sixta II. Prudentius uvádí v díle *Peristephanon*, které vzniklo asi 10 let po Ambrožových *De officiis*, že Vavřinec byl první ze sedmi, který sloužil v blízkosti oltáře. Jako služebník vyššího stupně než ostatní měl za úkol strážet klíče od svatých předmětů; jako věrný správce klíčů bděl nad Bohu zasvěcenými poklady a přicházel na pomoc chudým, kteří se živili ze stolu církve a které jako správce zásob osobně znal: *Adsueto*

Sv. Vavřinec, vitráž kaple sv. Štěpána mučedníka, Omaha. Vitráž pochází z umělecké dílny Franze Mayera z Mnichova

ali / Ecclesiae matris penu / Quos ipse promus noverat (ony chudé, které její správce obvyčejně zaopatřoval ze statků matky církve) (*Peristephanon* 158–169). Prudentius tedy vypočítává povinnosti Vavřinceva úřadu a zdůrazňuje přítomnost jeho věrnost a jeho lásku k chudým.

Poklady církve

Mučednictví sv. Vavřince známe z *Pasasio Polycronii* z 5. století.

Jakmile se Vavřinec dověděl, co se děje v Kalistových katakombách, spěchal tam, aby byl svému biskupovi papeži Sixtovi II., po boku. Když viděl, jak vojáci vedou papeže na popravu, dal se do pláče a zvolal: „Otče, kam jdeš bez svého syna? Kam to jdeš, svatý biskupe, bez svého jáhna? Nechceš, aby spolu s tebou prolil svou krev ten, kterému jsi dovolil, aby měl s tebou účast na slavení svatých tajemství?“ Ale Sixtus mu odpověděl: „Proč žádáš, abys mohl se mnou sdílet mučednictví? Přenechávám ti veškeré dědictví, ale neopouštím tě, můj synu. Již brzy mě budeš následovat. Jsou pro tebe připraveny větší zápasy.“

Když pronásledovatelé biskupa popravili, požadovali ihned po tehdejších arcijáhnovi, aby jim vydal poklady církve. Ale ten rozdal všechno zlato církve chudým. Když vypršelo třídenní ultimátum pro vydání pokladů, přišel spolu s velkým zástupcem chudých, kterým rozdělil poklady. Na otázku, kde zůstalo slíbené zlato, ukázal Vavřinec na chudé, které přivedl s sebou, a řekl: „Hleďte, to jsou poklady, které jste požadovali. Ti, kteří zde stojí, jsou pokladem církve.“

Od té doby se těší církve z těchto jediných pokladů, z této pozůstalosti nevyčerpatelného bohatství: z pokladu víry – z *depositum fidei*, a z chudých, maličkých, upřednostněných adresátů a uživatelů duchovního i materiálního bohatství církve. Již Pán řekl: „*Velebím tě, Otče, Pane nebe a země, že jsi tyto věci skryl před moudrými a zjevil jsi je maličkým.*“ (Lk 10,21) Vavřinec to opakoval svým prostým gestem před svými pronásledovateli.

Ambrož komentuje tento rozhodující okamžik mučednictví sv. Vavřince ve svých *De officiis* takto: „Pravým pokladem Pána je ten, kdo naplňuje to, co on zpečetil svou krví. Pokladem církve je poklad víry, který přichází od apoštolů. A které drahocenné poklady má Kristus, ne-li ty, ve kterých je, jak říká, sám přítomen? Které drahocenné poklady vlastní Kristus, ne-li ty, ve kterých se chce zjevat? Vavřinec zjevil tyto poklady a zvítězil, protože žádný pronásledovatel mu je nemohl vzít. Vavřinec, který raději církevní zlato rozdělil chudým, získal tak korunu mučednictví.“ (*De officiis* II, 140–141)

Protože jáhen římské církve se nepodrobil vůli císaře a nic neodvezdal, naopak sehrál s ním svou hru, byl odsouzen k mnohému mučení a nakonec položen na rozžhavený rošt. Když umíral, obrátil se naposled ke svým pronásledovatelům a ironicky prohlásil: „*Assum est, versa et manduca!*“ (Pečeně je hotová, obrať ji a sněž!) Ambroziánský hymnus, který začíná vzpomínkou na apoštolů a na *fides romana*, jejímž drahocenným plodem je Vavřinec, sáhne i k tomuto odvážnému a košatému Vavřincovu temperamentu. Neboť jen v této víře mohl nástupce Petřův, papež Sixtus, vydat tak hrdinné svědectví. Jen v této víře mohl svatý Vavřinec, arcijáhen a správce Sixtova dědictví, snášet všechna muka. „Jen Vavřincova víra mohla

přemoci katany, pouta i plameny,“ napsal papež Damasus (366–384) ve svém spisu na památku svatého mučedníka.

Jeruzalém a Řím

Vavřinec se stal *Consul perennis*, jak jej nazývá Prudentius, věčným konsulem, který svou láskou k bližním dává zazářit Římu v jeho vznešenosti. „Tak jako Řím nezůstane skrytý, tak nemůže být skrytý ani Vavřinec,“ napsal Augustin ve svých *Sermones k dies natalis* tohoto mučedníka. A proto je přirovnáván k Petrovi a Pavlovi a označován za *dvojníka* Štěpána, arcijáhna v Jeruzalémě, jak ukazují první antické památky.

Vavřinec byl pochován na hřbitově, který patřil jedné bohaté římské matroně, na pozemku rodiny Verani (*Fundus Verani*) u Via Tiburtina, bezprostředně u Aureliánských hradeb. V roce 315 dal Konstantin přenést hrob na pěknější místo, v blízkosti dal postavit nádherný chrám, tzv. *Basilica maior*. Bazilika sv. Vavřince a krypta s ostatky mučedníka se staly cílem četných poutí. Augustin dosvědčuje ve svých *Sermones* velkou úctu a oblibu, které se těšil u římských křesťanů. „Majetky, které v Římě rozdělil, jsou tak proslavené, že vůbec není možno je vypočítat. Kdo se vroucně modlil na jeho hrobě, a nebyl vyslyšen? Velký počet slabých vyzvedá jeho zásluhu, že se zřekl časných statků kvůli nim.“ (*Sermo* 303)

V průběhu doby byli v blízkosti jeho hrobu uloženi mnozí další: svatí jako Abbonius nebo Ireneus, kteří dosáhli mučednictví za Diokleciána; papežové jako Sixtus III. (432–440), kteří chtěli nalézt místo svého odpočinku v blízkosti sv. Vavřince; prostí věřící, kteří plně důvěřovali v přímluvu svého dobrodince a patrona. Za pontifikátu Pelagia II. (579–590) byly vedle tělesných ostatků sv. Vavřince uloženy i ctihodné ostatky sv. Štěpána, které byly do Říma přineseny z Byzance.

V novější době byl papež Pius IX. (1846–1878) jediným nástupcem sv. Petra, který chtěl mít svůj hrob vedle hrobu římského arcijáhna a mučedníka. Pius IX. – onen papež, který zažil konec církevního státu, onen papež, který byl jako Vavřinec přinucen Boží Prozřetelností dát v sázku statky a majetek církve.

*Z 30giorni 10/96 přeložil -lš-
(Redakčně upraveno)*

„Hle, poklady církve“

Hymnus sv. Ambrože na počest sv. Vavřince

Apostolorum supparem
Laurentium archidiaconum
pari corona martyrum
romana sacrauit fides.

Xystum sequens hic martyrem
responsa vatis rettulit:
„Maerere, fili, desine,
sequere me post triduum.“

Nec territus ponae metu,
heres futurus sanguinis,
spectavit obtutu pio
quod ipse mox per solveret.

Iam tunc in illo martyre
egit triumphum martyris,
successor aequus syngrapham
vocis tenens et sanguinis

Post triduum iussus tamen
census sacros prodere,
spondet pie nec abnuit
addens dolum victoriae.

Spectaculum pulcherrimum!
Egena cogit agmina
inopesque monstrans praedicat:
„Hi sunt opes ecclesia.“

Verae piorum perpetes
inopes profecto sunt opes;
avarus inlusus dole
flammas et ultrices parat.

Fugit perustus carnifex
suisque cedit ignibus:
„Versate me,“ martyr vocat,
„vorate, si coctum est iubet.“

Ó arcijáhne Vavřinče,
bezmála roven knížatům,
touž mučednickou korunou
tě věncí víra Římanů.

Když toužíš zemřít s papežem,
dostáváš jeho předpověď:
„Nermuť se, synu přemilý,
za tři dny budem spolu!“

Nezalekl se krutých muk
nastávající mučedník,
když vidí mučednickou smrt,
která čeká i na něho.

Již v tomto prvním vítězství
je druhý triumf připraven,
svou víru věrný nástupce
slovem i krví zpečetí.

Když po třech dnech má odevzdat
veškeré církve poklady,
slíbí, že lhůtu dodrží,
lest vítěznou si chystaje.

Jak nádherné to divadlo!
Chudinu s sebou přivádí
a ukazuje nuzáky:
„Hle, zde jsou církve poklady!“

Zbožná věřící chudina
je věčným církve pokladem;
chamtivost vládce bouří se
a chystá kruté mučení.

Zášť víc než oheň pálí jej,
chce prchnout před svým plamenem:
„Obrať mě,“ volá mučedník,
„a sněž si, co sis upekl.“

Zdroj: Archiv Světla

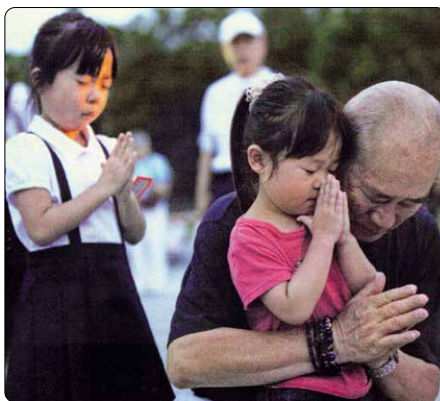
Silnější než atomová bomba

Město Hirošima bude navždy spojeno s totální destrukcí a nevýslovným utrpením, které způsobila první atomová bomba shozená za války. Navzdory tomu Hirošima ukrývá i málo známé poselství naděje, že modlitba je silnější než atomová bomba.

2 hodiny, 45 minut – noc, 6. srpna 1945. Americké letadlo B-29 vzletlo z tichomořského ostrova Tinian směrem k japonské pevnině. Hirošima měla být vyhlazena z povrchu zemského se záměrem zasáhnout zničujícím způsobem japonské ozbrojené síly. Nad městem, které mělo přibližně 300 000 obyvatel, se otevřel poklop bombardéru. Všechno šlo podle plánu. Poprvé v dějinách lidstva se někdo odvážil shodit atomovou bombu. Stalo se tak ráno v 8.15 hodin. Obrovský záblesk světla, po němž následovala ohromná exploze a vlna tepelného záření, proměnily celé město v jediné peklo s nepředstavitelně ničivou silou: všude se vznášela oblaka dýmu, tma, požáry, déšť popela, krev, sténání a strašlivě se šířící hrůza. Obrovský atomový hřeb vystřelil do výšky 13 kilometrů během tří minut. Robert Lewis (1917–1983), druhý pilot amerického bombardéru, později o těchto nejstrašnějších chvílích svého života řekl: „I kdybych se dožil 100 let, těch několik minut se mi nikdy nevymaže z hlavy.“ Ale nejen on, celý svět zůstal v šoku! Hirošima zůstane navždy výstražným varováním pro všechny národy.

Málokdo však ví, že Maria, Královna růžence, zázračně ochránila malou komunitu čtyř německých jezuitů v centru

Hirošimy. Kněží žili na své faře ve čtvrti Nobori-cho nedaleko jezuitského kostela Nanebevzetí Panny Marie, pouhých osm bloků od epicentra atomového výbuchu. P. Hubert Schiffer (1915–1982), který měl v té době 30 let, o tom později často vyprávěl. Byly to živé vzpomínky, o které se podělil v roce 1976 s účastníky 41. mezinárodního eucharistického kongresu ve Filadelfii v USA.

Stalo se to po snídani, P. Schiffer byl ve svém pokoji: „Úplně náhle a zcela nečekaně, jakoby mezi jedním a druhým nádechem, modrou oblohu nad Hirošimou ozářilo oslepující, nepopsatelně jasné, intenzivní světlo. Zahalil mě oslepující jas. Nemohl jsem ani vidět, ani myslet. Na krátký okamžik se všechno jakoby zastavilo. Byl jsem sám, ponořen do tohoto oceánu světla, bezmocný a plný strachu.“

Zdálo se, jako by místnost zadržela dech ve smrtelném tichu. Najednou se s mohutným hromobitím ozvala ohromná exploze. Neviditelná síla mě zvedla ze židle a vymrštila mě do vzduchu. Trásl

to se mnou, házelo a kroutilo mě dokola jako list v podzimním poryvu větru. Světlo najednou zmizelo, všechno se ponořilo do tmy, ticha, nicoty. Vědomí jsem neztratil, protože jsem se snažil myslet na to, co se právě stalo. V této úplné tmě, která mě obklopovala, jsem prsty ohmatával okolí. Ležel jsem tváří k zemi na polámaných a rozštěpených dřevěných troskách. Něco těžkého mě tlačilo na záda, po tváři mi stékala krev. Nic jsem neviděl ani neslyšel. Myslel jsem si, že jsem mrtvý, ale pak jsem začal vnímat vlastní hlas... A rostla ve mně strašlivá jistota, že se musela stát hrozná katastrofa! Moji spolubratři a já jsme strávili celý den v tomto pekle plamenů a dýmu, než se k nám dostal záchranný tým.“

Devět dní poté, 15. srpna, o slavnosti Nanebevzetí Panny Marie, byla druhá světová válka oficiálně ukončena bezpodmínečnou kapitulací Japonska. Vědci dodnes nenašli věrohodné vysvětlení, proč čtyři jezuité – P. Lasalle, P. Kleinsore, P. Cieslik a P. Schiffer – nebyli mezi 70 000 až 90 000 obětmi, které zahynuly bezprostředně po výbuchu. Ba co víc! Kněží nebyli ani radioaktivně kontaminováni, ani neutrpěli poškození sluchu či popáleniny od gigantické tlakové a tepelné vlny; dokonce i jejich fara, vzdálená od centra jaderného výbuchu méně než 1,5 km (!), zůstala neporušená, zatímco téměř všechno v širokém okruhu bylo v plamenech anebo srovnané se zemí. Podle P. Schiffera ho se spolubratry v průběhu následujících třiceti let přibližně 200krát vyšetřily desítky lékařů a odborníků.

V roce 1976, v čase eucharistického kongresu, byli všichni čtyři jezuité stále naživu a v dobrém zdravotním stavu, bez jakýchkoliv pozdějších následků.

Jak to bylo možné? Od začátku až do své smrti (o 37 let později) zůstal P. Schiffer – podobně jako ostatní misionáři – hluboce přesvědčen o Boží ochraně a o ochraně Panny Marie: „Myslím, že jsme přežili, protože jsme se snažili žít poselství z Fatimy, a proto jsme se v našem domě denně modlili růžencem.“

V Hirošimě se každoročně 6. srpna koná vzpomínkový den

*Z Vítězstvo Srdca 158/2024
přeložil a upravil -dd-*

O spravedlnosti

- dokončení katecheze papeže Františka ze str. 2

míru. Pokud není respektována spravedlnost, vznikají konflikty. Bez spravedlnosti je totiž upevňováno právo převahy silnějšího nad slabším, a to není správné.

Spravedlnost je však ctnost, která působí stejně ve velkém jako v malém: netýká se jen soudních síní, ale také etiky, která charakterizuje náš každodenní život. Navazuje upřímné vztahy s druhými lidmi: realizuje příkázání evangelia, podle něhož křesťanská řeč musí znít: „Ano, ano«, »Ne, ne«; co je nad to, je ze zlého.“ (Mt 5,37) Polopравdy, lstivé řeči, které se snaží oklamat bližního, zamlčování, které zakrývá skutečné úmysly, nejsou postoje souznicí se spravedlností. Spravedlivý člověk je čestný, prostý a přímý, nenosí masky, představuje se takový, jaký je, mluví pravdu. Na jeho rtech se často objevuje slovo „děkuji“: ví, že bez ohledu na to, jak velkorysí se snažíme být, vždy zůstáváme svému bližnímu dlužní. Jestliže milujeme, je to také proto, že jsme byli milováni první.

V tradici lze najít nespočet popisů člověka, který je spravedlivý. Podívejme se na některé z nich. Spravedlivý člověk má úctu k zákonům a respektuje je, protože ví, že jsou bariérou, která chrání bezmocné před arogancí mocných. Spravedlivý člověk se stará nejen o své individuální blaho, ale chce dobro celé společnosti. Proto nepodléhá pokušení myslet jen na sebe a starat se o své vlastní záležitosti, jakkoli legitimní, jako by byly tím jediným, co na světě existuje. Ctnost spravedlnosti jasně zjevuje – a klade tak do srdce tento požadavek –, že nemůže existovat žádné skutečné dobro pro mě, pokud neexistuje také dobro všech.

Proto spravedlivý člověk dohlíží na své vlastní chování, aby nebylo na škodu druhým: pokud udělá chybu, omluví se. Spravedlivý člověk se vždy omlouvá. V některých situacích jde tak daleko, že obětuje osobní dobro, aby ho poskytl společnosti. Touží po spořádané společnosti, kde

jsou to lidé, kdo dávají lesk úřadům, a ne úřady, které dávají lesk lidem. Má odpor k lobbingu a neobchoduje s laskavostmi. Miluje odpovědnost a příkladně žije a prosazuje zákonnost.

Spravedlivý člověk se také vyhýbá škodlivému chování, jako je pomluva, křivá přísaha, podvod, lichva, výsměch, nepoctivost. Spravedlivý člověk drží své slovo, vrací, co si vypůjčil, uznává spravedlivou mzdu všem: člověk, který neuznává spravedlivou mzdu dělníkům, není spravedlivý, je nespravedlivý.

Nikdo z nás neví, zda je v našem světě spravedlivých lidí mnoho, nebo jsou vzácní jako drahé perly. Jsou to však lidé, kteří přitahují milost a požehnání jak na sebe, tak na svět, v němž žijí. Spravedliví nejsou moralisté, kteří nosí cenzorské roucho, ale poctiví lidé, kteří „lační a žízní po spravedlnosti“ (Mt 5,6), snílci, kteří ve svém srdci chovají touhu po všeobecném bratrství. A tohoto snu, zvláště dnes, máme všichni velkou potřebu. Potřebujeme být spravedlivými muži a ženami, a to nás učiní šťastnými.

Zdroj: www.vaticannews.va/cs.html
(Redakčně upraveno)

Vědci objevili v jeruzalémském chrámu Božího hrobu oltář z doby křížáckých válek

Oltář, vysvěcený v roce 1149, je podle akademie široký úctyhodných 3,5 metru, což z něj činí dosud největší známý středověký oltář. Po staletí stál jako tichý strážce nesčetných poutníků, než v roce 1808 zmizel z kolektivní paměti, když románskou část kostela zachvátil požár.

Ilya Berkovich, historik z Institutu pro habsburská a balkánská studia ÖAW, a Amit Re'em z Izraelského úřadu pro starožitnosti narazili na jeho pozůstatky během renovačních prací.

Nově objevený oltář se skrýval na dohled, ukrytý za kamennou deskou pokrytou graffiti a vázící několik tun.

„To, že něco tak významného mohlo na takovém místě ležet bez povšimnutí tak dlouho, bylo pro všechny zúčastněné na prostým překvapením,“ řekl Berkovich.

Složitá kosmatická výzdoba oltáře – technika, kterou ovládali výhradně řemeslníci v papežském Římě – naznač-

je dosud neznámé spojení mezi Věčným městem a křesťanským Jeruzalémským královstvím. Za použití mramorových úlomků, často vylovených ze starověkých římských staveb, tito řemeslníci vytvořili oslnivé geometrické vzory a ornamenty – řekl Berkovich.

„Papež uctil nejsvětější chrám křesťanstva,“ poznamenal a naznačil, že papežovo vyslání mistra kosmatického umění do Jeruzaléma bylo promyšleným krokem, který měl zdůraznit křesťanské nároky na Svaté město.

Chrám Božího hrobu má pro katolíky mimořádný význam jako místo Kristova ukřížování, pohřbu a vzkříšení. Jeho význam jako poutního místa přetrvává již téměř dvě tisíciletí a přitahuje věřící z celého světa.

Podle badatelů se instalace oltáře v roce 1149 shodovala s obdobím relativní stability v Jeruzalémě ovládaném kři-

žáky. Padesát let po dobytí města první křížovou výpravou se Jeruzalémské království snažilo upevnit svou přítomnost prostřednictvím velkolepých stavebních projektů a náboženských obřadů. Znovuvysvěcení chrámu Božího hrobu, jehož ústředním bodem byl tento nově objevený oltář, znamenalo vrchol křížáckého působení ve Svaté zemi.

Tento znovu objevený historický poklad rozšiřuje naše poznání středověkého křesťanského umění a osvětluje složitou „tapisérii vztahů“ mezi Římem a Jeruzalémem v křížácké éře.

Badatelé doufají, že pátrání v papežských archivech by mohlo odhalit další podrobnosti o vzniku oltáře a možná i identifikovat zručné řemeslníky, kteří za tímto monumentálním dílem stojí.

Zdroj: Catholic News Agency,
www.cirkev.cz (Redakčně upraveno)

Heřman Josef (42)

Přišly Vánoce roku 1240. Komentář nebyl stále dokončen. Přišel svátek betlémských neviňátek. Tentokrát přinesl zvláštní překvapení. Opět převzal jeden z žáků taktovku v chóru, když se zpívalo: „Mocné sesadil z trůnu a ponížené povýšil.“

Opět seděl jeden z žáků na opatově sedadle s jeho stříbrnou berlou. Celou řadu rozhodnutí hodných Šalomounovy moudrosti žakovský opat vynesl, když řekl: „Otcí Josefovi zakazují dokončit Velepíseň, jinak nám umře. My jej tady potřebujeme.“

Řadami ctihodných premonstrátů šel smích. Pak se ale stalo něco, co ještě žádný klášter nezažil.

„Máme právo, které nám umožňuje na tento den převzít vládu, když se zpívá o povýšení ponížených. V našem klášteře není nikdo tak pokorný jako otec Heřman Josef. Tímto mu přikazují, aby převzal tento den opatskou hodnost, kterou nyní skládám.“

To vyvolalo pozdvižení v kapitulní síni. Mladí si mezi sebou souhlasně šeptali a právoplatný opat říkal svému sousedovi: „Ten kluk má pravdu. V celém klášteře nemá nikdo tak dětské srdce jako Heřman Josef.“

„Má zbožné srdce,“ odpověděl mu převor. „A takové srdce si zachovává to nejcennější na zemi, totiž dětskou prostotu. Jeho celý život je prostý a upřímný. Už mi hodně vypravoval o svém životě i ze svého dětství. Já jsem to ve volných chvílích zapsal, ale aby to on nevěděl. O něm se bude mluvit, i když naše jména budou už zapomenuta.“

Mezitím studenti přivedli starce, přes jeho odpor, k opatskému sedadlu. Vzal do ruky i opatskou berlu a dal pokyn ke ztišení. Pak řekl: „Můj předchůdce mi zakázal dopsat komentář k Velepísni. Ale já vím, že když vše končí, musím i já zemřít.“ V kapitulní síni by bylo slyšet i spadnout špendlík na zem. „Přesto nařizují jako steinfeldský opat otcí Heřmanu Josefovi dokončit Velepíseň do konce Svatého týdne. Až zazvoní zvony na Vzkříšení, budou mu zpívat pohřební píseň o Vzkříšení.“ V sále bylo hrobové ticho, všichni zbledli. Všem bylo jasné, že Heřman

Josef mluví pravdu. Již vícekrát správně předpověděl, co se stane.

Několik dní nato svolal opat Macarius opět celý klášter do kapitulní síně. Jeho obličej byl velmi vážný.

„Přišly špatné zprávy,“ řekl temným hlasem. „Zprávy z našich klášterů v Čechách a na Moravě. Mongolské hordy míří na západ. Žlutá bouře, kterou rozpoutal Čingischán, prošla přes ruská knížectví a zpusťovala je. Dále pokračují Halič k hranicím říše. Kde jejich noha spočine, tam se zem mění v poušť. Kam vjedou na svých malých koních, tam přijde smrt. Císař je daleko v Itálii. Když se ale žlutá bouře nezastaví na hranicích říše, zanikne nejen říše, ale i křesťanstvo.“ Opat se odmlčel a rozhlédl se po vážných obličejích.

„Naši bratři na východě potřebují pomoc!“ pokračoval opat. „Mniši, rytíři i sedláci, to je val, který stojí na východě. Musíme jej posílit. Nová výprava fríských a vestfálských osadníků chce na východ, jsou odhodláni jít až na smrt, bojovat za Boha a vlast. Někteří z nás ale musí s nimi. Možná je cesta na východ cestou na smrt. Proto nechci poroučet, chci, aby jeli dobrovolně.“ Macarius zmlkl a projížděl očima řady mnichů.

„Kdo se hlásí dobrovolně?“ zeptal se po chvíli opat. Hodně mladých se zvedlo, i někteří ze starších; ale nejvíc pater Vilfríd. Opat řekl pět šest jmen. V jejich očích se zableskla hrdost. První, kterého zavolal, byl Vilfríd. Radostí by býval vy-

křikl, ale ovládl se a ve tváři měl železnou odhodlanost.

„Kdysi jsem vytáhl ze Steinfeldu bez požehnání,“ řekl po několika dnech, když se loučil s Heřmanem Josefem. „Teď vás prosím o požehnání! Vy jste mi byl jako otec. Požehnejte mi, jako otec žehná dětem!“ Nato položil Heřman Josef svou ruku na temeno hlavy spolubratra: „Bůh ti žehnej, Vilfríde!“ a po chvíli, kdy se jeho oči dívaly do dálky, pokračoval: „Jedeš vstříc smrti. Moje cesta je stejná, jenomže já jdu pěšky. Žehnám ti, jako otec žehná dítěti. Ale vím, že se uvidíme u cíle!“ Ještě dlouho spočívala ruka starce na hlavě klecího spolubratra. Pak mu beze slov stiskl ruku a odcházel.

Na klášterním dvoře řehťali koně. Vybíraní nasedali a dusot kopyt zněl po cestě. Heřman Josef se za nimi dlouze díval, pak šel do klášterního kostela a prosil opět Boha o utrpení.

Tiše jela skupina sedláků a mnichů po německých cestách. Na všech obličejích byla vidět odhodlanost. Všichni mysleli na cíl své cesty. Nepřijedeme pozdě? To byla jediná starost, která je trápila. Pak pobídl koně k většímu spěchu. Až do noci jeli tiše a odhodlaně. Když ale slunce vycházelo daleko na východě, zazpívali navzdory všemu píseň „Sasko – dub na stráži.“

(Pokračování příště)

Podle W. Hünermann: Hermann Josef, der Mönch von Steinfeld. Verlag der Buchgemeinde, Bonn 1939

NÁRODNÍ SVATOVÁCLAVSKÁ POUŤ 2024 – Stará Boleslav 27.–28. září

Pátek 27. září:

• 19.00 příjezd relikvie sv. Václava před areál baziliky sv. Václava ve Staré Boleslavi • následuje Svatováclavský koncert a nešpory.

Sobota 28. září:

• 7.00 ranní chvály v bazilice sv. Václava ve Staré Boleslavi • 7.30 a 8.30 mše svaté v bazilice sv. Václava ve Staré Boleslavi • 10.00 POUTNÍ MŠE SVATÁ na Mariánském náměstí ve Staré Boleslavi (hlavní celebrant a kazatel Mons. Jan Graubner, arcibiskup pražský) • 14.00 modlitba za národ u Palladia země české v bazilice Nanebevzetí Panny Marie ve Staré Boleslavi • 17.00 odjezd relikvie sv. Václava na Pražský hrad • 17.30 závěrečný koncert pro poutníky v bazilice Nanebevzetí Panny Marie ve Staré Boleslavi • 18.00 řeckokatolická liturgie – chvály v bazilice sv. Václava ve Staré Boleslavi.

Více na www.apha.cz/narodni-svatovaclavska-pout.

Pondělí 5. 8. 2024

6:05 Cesta k andělům: Andrea Kerestešová – herečka
7:00 40 let se Štěpničkou **7:30** Poutníci času: S Vintřem Langáškem **7:50** Střípky z ostravské archeologie: Hry a zábava ve středověké Ostravě **8:00** Chorvatsko – Moře modliteb **8:30** S chutí přes práh: Českomoravská Fatima v Kocliřově **9:00** MLADIFEST – Modlitba, katecheze, svědectví: Festival mládeže Medžugorje 2024 [L] **12:00** Polední modlitba [L] **12:10** Přejeme si... [P] **12:25** Radovan Lukavský stoletý: Život legendárního herce z pohledu jeho blízkých **13:00** Mezopotámie IN MEMORIAM: Období velkých říší **14:02** Pomáhá srdcem **14:20** Noční univerzita: Mgr. Daniel Kroupa, Ph.D. – Svoboda slova – zdroje a meze **15:15** Hrdza na Crossroads 2021 **16:00** MLADIFEST – Svědectví: Festival mládeže Medžugorje 2024 [L] **18:00** MLADIFEST – Modlitba růžence: Festival mládeže Medžugorje 2024 [L] **19:00** MLADIFEST – Mše svatá: Festival mládeže Medžugorje 2024 [L] **20:10** Přejeme si... **20:30** MLADIFEST – Adorace, vyslání, zpěv na závěr festivalu: Festival mládeže Medžugorje 2024 [L] **22:35** Poletuchy: Na skok na Valašsko **23:25** Radovan Lukavský stoletý: Život legendárního herce z pohledu jeho blízkých **0:00** Zahrada písničkářů: Zahrance **0:25** Jarmek aneb pokračovat a vydržet **1:00** Noční repríza dopoledních pořadů.

Úterý 6. 8. 2024

6:05 Biblická studna **7:05** Viac ako pieseň (3. díl): Kapela ESPÉ a pieseň Víťaz **7:20** Svědek naděje (2. díl): Svätý Pochopěk **8:00** Tiché hrozby – Bouřlivé počasí **8:30** Emanuel Ranný **9:05** Outdoor Films s Vojtěchem „Belo“ Špišákem a Petrem Filipcem (67. díl): Dobrák od kosti **10:35** Setkání: Šimon Heller – kostel sv. Jakuba staršího v Jilovicích **10:45** Noční univerzita: P. Josef Prokeš – Ponesete hojné ovoce **11:40** Přejeme si... [P] **12:00** Polední modlitba [L] **12:05** Duchovní menu [P] **12:25** Věrní kysuckým tradicím **12:50** Hlubinami vesmíru s Mgr. Pavlem Gabzdylem, Měsíc – náš soupeřník **13:30** Janomamové v Brazílii **14:00** 750 let Ostravou **14:20** Malý Cambridge **14:42** Dědictví otců zachovej nám, Pane! **15:04** Barvy vůní a větru **15:27** Můj chrám: Martina Vondrová, psychologička, poutní kostel Horní Police **16:00** Muzikanti, hrajte: Doubravanka **17:00** V pohorách po horách: Soláň – Vsetínské vrchy **17:10** Ťažká muzika **17:35** Ignaciánský pulz **18:00** Sedmihlásky: Jede šohaj z Vídně **18:05** Příběhy z Dobré Knihy: Vyhánění prodavačů z chrámu **18:15** Bratr oheň: Maseo, Rufus a Klára **18:45** Zachraňme kostely: Poutní kostel svatě Anny na Annabergu – Andělské hoře **19:15** Pokoj vám!: Modlitba za mír **19:40** Liběšice **19:45** Přejeme si... **20:05** Výpravy do divočiny: Madagaskar ostrov lemuru **21:10** Moudrost mnichů: Recept na přátelství **21:25** Velké ticho v Poličanech **21:45** 750 let Ostravou **22:05** Má vlast: Synagoga Hranice I. **23:00** Divám se kolem sebe **23:35** Terra Santa News: 31. 7. 2024 **0:00** Když bolí duše: Krizová intervence **1:05** Noční repríza dopoledních pořadů.

Středa 7. 8. 2024

6:05 Cesta k andělům: Petr Kliment Koutný – pravoslavný kněz **7:00** Flétny nad Oslavou **7:55** Noční univerzita: Mgr. Daniel Kroupa, Ph.D. – Svoboda slova – zdroje a meze **9:00** Generální audience papeže Františka [L] **10:00** Flešbky – Godzone podcast: Peter Lipták – Z narkomana hlasatel Krista **10:30** Grotesky Harolda Lloyda: On na Divokém západě **11:00** Folkloristé ze Žiliny **11:40** Přejeme si... [P] **12:00** Polední modlitba [L] **12:05** Mše svatá z kaple Telepace [L] **12:50** Ve Strážnici na vojnu verbují: Cimbálová muzika Pavla Můčky

TELEVIZE DOBRÝCH ZPRAV

- Vysílání denně 6.00 - 1.00 hod.
- Denně: 8.00; 16.00 hod. - programová nabídka TV NOE (změna programu vyhrazena)

Podrobnosti na www.tvnoe.cz

14:10 Za obzorem: Životní jubileum režiséra Františka Filipa **14:45** Ghana – Město Boží **15:15** Vzdělanost – Otec Miroslav **15:25** Do varu s Maxem Kašparů: Krize životních hodnot **15:45** ARTBITR – Kulturní magazín (50. díl): s Janem Potměšilem **16:00** 50 let Boží milosti **16:15** Blanchet **16:35** Čeští salesiáni v Bulharsku **16:50** Charita Veselí nad Moravou **17:00** Dokořán: S Josefem Zimou **18:00** Sedmihlásky: Jede šohaj z Vídně **18:05** Příběhy z Dobré Knihy: Vdovín haléř **18:15** Cesta k pěstounství: Náhradní rodinná péče v MSK **18:18** Skryté poklady: Vladimír **18:45** Storočnica velikána – Alexander Trizuljak **19:15** Pokoj vám!: Modlitba za mír **19:45** Přejeme si... **20:05** Bože, přijď mi na pomoc! Vojáci první světové války **21:00** 800 let Sekulárního řádu svatého Františka **21:30** Za obzorem: Životní jubileum režiséra Františka Filipa **22:05** Noční univerzita: P. Josef Prokeš – Ponesete hojné ovoce **22:55** V pohorách po horách: Stolová hora v oblasti Pálavských vrchů **23:05** Silva Gabreta: Jak se rodí šumavský horský les **23:35** Generální audience papeže Františka **0:00** Dvořák – umění hořák **1:00** Noční repríza dopoledních pořadů.

Čtvrtek 8. 8. 2024

6:05 Biblická studna: S Marií Pitterovou OP **7:10** Z krajiny kulturních tradic **7:40** V pohorách po horách: Boubín – Šumava **7:55** Světec dvou národů **8:25** Vlci v Lužici **9:05** Skryté poklady: Lubomír **9:35** Insitní umění v Srbsku **10:10** Duchovní krajina Novohradských hor: Podhůří **10:40** Island – Odraz Stvořitele **11:10** Absolventi: Anna Poláková **11:40** Přejeme si... [P] **12:00** Polední modlitba [L] **12:05** Duchovní menu [P] **12:30** Koncert k 10. výročí založení Scholy brněnské mládeže **14:00** Za obzorem: Architekt Jan Soukup **14:35** Generální audience papeže Františka **14:55** V pohorách po horách: Zemská brána – Orlické hory **15:05** Staňte se solí **15:40** Setkání citeristů v Lukově **16:00** Séguové – děti z ulic Lubumbashi **16:35** Malíři velkých formátů **17:10** Lidé a město **18:00** Sedmihlásky: Jede šohaj z Vídně **18:05** Příběhy z Dobré Knihy: Poslední večere **18:13** Nededza **18:40** Říkejte mi strýcu **19:15** Pokoj vám!: Modlitba za mír **19:35** Poklad z Jelínkova domu **19:45** Přejeme si... **20:05** Jak potkávat svět: S profesorem houslí Jiřím Fišerem a jeho studenty a současně vítězi Akademie V. Hudečka, Matteo Hagerem, Davidem Hernychem a Markem Pavlicou **21:50** Paměť národa – Tváře vzduchu 1989: Marek Benda **22:05** Za obzorem: Architekt Jan Soukup **22:35** Transport **23:10** Kostel sv. Vincenta de Paul: Bratislava – Ružinov **23:25** Salesiánská evangelizace **0:00** Modli se a pracuj **0:30** A to myslíte vážně? **1:00** Noční repríza dopoledních pořadů.

Pátek 9. 8. 2024

6:05 Cesta k andělům: Milan Novák – historik **7:00** Hadí pohotovost **7:55** Klapka: S Miroslavem Šolcem **9:05** Lidé z cest: Boleslav Vraný **10:05** Bača Milan od Juraja do Šimona **10:30** Když bolí tělo: Akutní neurologie **11:40** Přejeme si... [P] **12:00** Polední modlitba [L] **12:05** Mše svatá z kaple Telepace [L] **12:50** Můj chrám: Ing. Marian Jurečka, kostel Očišťování Panny

Marie – poutní místo, Dub nad Moravou **13:05** Víra v pravdu **13:35** V pohorách po horách: Moravský kras **14:00** Za obzorem: Josef Kemr – 100. výročí narození **14:30** U NÁS aneb Od cimbálu o lidové kultuře: Ruce ke kráse **16:00** Magazín Mary's Meals **16:25** Na startu: S Ondřejem Soukupem, kouzelníkem a iluzionistou **16:50** Outdoorová videa Štěpána Dvořáka – Křivoklátskem při závodě Rakovnická **60** **17:10** Harfa Noemova: A. Dvořák: Lužanská I. část **17:30** Poutníci času: S Tomášem Cajthamlem **18:00** Sedmihlásky: Jede šohaj z Vídně **18:05** Příběhy z Dobré Knihy: Smrt a zmrtvýchvstání Ježíše Krista **18:12** Bělorusko – Květ mezi trny **18:40** Verbuňk, příběh na celý život **18:55** Hovory z Rekovic: Karel Loprais **19:15** Pokoj vám!: Modlitba za mír **19:30** Svědectví mladých z komunity Cenacolo **19:45** Přejeme si... **20:05** Stvořil Bůh ratolest: Koncert a povídání věnované osobnosti Karla Kryla **21:25** V pohorách po horách: Ostrva – Vysoké Tatry **21:35** Za obzorem: Josef Kemr – 100. výročí narození **22:05** Dobrodružství před kamerou **23:25** AKA Trio na Folkových prázdninách v Náměšti nad Oslavou 2016 **0:00** Přesah: O kultuře kolem nás i v nás **0:40** Zachraňme kostely: Kostel sv. Vavřince v Tasnovicích **1:00** Noční repríza dopoledních pořadů.

Sobota 10. 8. 2024

6:05 Biblická studna: S Danielem Ženatým **7:10** ARTBITR – Kulturní magazín (50. díl): S Janem Potměšilem **7:20** BET LECHEM – vnitřní domov: Rosangela de Oliveira Salazar – Brazílka, fokolárníka **7:35** Chlapi na hoře **7:55** Setkání: Jiří Carbol – dřevěný kostel sv. Antonína Paduánského na Prašivé **8:05** Sedmihlásky: Jede šohaj z Vídně **8:10** Cirkus Noeland (14. díl): Roberto, Kekulín a Noemova archa **8:35** Bratr oheň: Maseo, Rufus a Klára **9:10** Ohlédnutí za SDM Panama 2019 **11:40** Přejeme si... [P] **12:00** Angelus Domini **12:05** Duchovní menu [P] **12:25** Flešbky – Godzone podcast: Mário Tomášik – Skrývali jsme se po bytech **13:00** Hlubinami vesmíru s Janem Herzigem, astronomie pro mladé **13:55** Labyrint světa: Na motivy Jana Amose Komenského **15:10** Kanárci v síti **16:05** Zpěváčci: MFF Strážnice 2023 **17:55** Sedm výprav Josefa Vágnera (1. díl): Sen safari **19:25** Pokoj vám!: Modlitba za mír **19:45** Přejeme si... **20:05** Tkaničky **21:45** Poletuchy: Na skok do Lázní **22:35** Silvestrovský gramofon: aneb Pocta českým evgreenům **0:00** Zelená poušť **1:00** Noční repríza dopoledních pořadů.

Neděle 11. 8. 2024

6:05 Večer chval: Živá modlitba a chvála – SWG **7:10** Labyrintem víry s Tomášem Halíkem: Vzývání i nevzývání **7:35** Anděl bez křídla **7:50** Koncert FolkloreClassic: Olomouc, Klášterní Hradisko **8:55** Jak potkávat svět: S Pavlem Helanem **10:30** Mše svatá k 20. výročí posvěcení kostela: Dolní Lhota, kostel sv. Cyrila a Metoděje [L] **12:00** Polední modlitba Sv. otce Františka [L] **12:20** Přejeme si... [P] **12:35** Jano Köhler **14:00** Muzikanti, hrajte: Orchester Grande Moravia **15:05** Dokořán: S Arnoštem Petráčkem **16:00** Tkaničky **17:40** V pohorách po horách: Česká Kanada – Landštejn **18:00** Sedmihlásky: Keď si ty taký krajčír **18:05** Cirkus Noeland (15. díl): Roberto, Kekulín a detektiv **18:30** Bratr oheň: Antonínova víra **19:00** Můj chrám: Max Kašparů, kostel sv. Filipa a Jakuba, Žirovnice **19:20** Pokoj vám!: Modlitba za mír **19:40** Dědek a jeho kreslený svět: Co tě nezabije... **19:45** Přejeme si... **20:05** Ohlédnutí za Mladifestem 2024 [P] **22:10** Eva Pilarová – 55 let na scéně: Lucerna Praha **23:35** Polední modlitba Sv. otce Františka **23:55** Causa Carnivora **0:25** Továrna mezi vodami **1:00** Noční repríza dopoledních pořadů.

Pondelok 5. 8. o 18:00 hod.: Mladífest Medžugorie – Ruženec

Priamy prenos z Medžugoria.

Utorok 6. 8. o 20:50 hod.: Posvätné miesta kresťanskej viery (Kostol Najsvätejšej Trojice)

V srdci starého Jeruzalema sa vypína nádherná katedrála zdobená kupolami a zvoncami. Je to ruský chrám Najsvätejšej Trojice.

Streda 7. 8. o 20:30 hod.: Jeden na jedného (Ako v zdraví prežiť leto?)

Aké nástrahy číhajú na naše zdravie počas leta a ako im predchádzať? Čo by mala obsahovať cestovná lekárnička? Aj o tom sa bude moderátorka Gabriela Marchevská rozprávať s lekárom a záchranárom Viliamom Dobiášom.

Štvrtok 8. 8. o 17:00 hod.: Fara v meste (Údolie)

Farská záhrada stále viac a viac pustne. Trávnik nie je pokosený a z kancelárie dokonca zmizli aj kreslá. Kam? Betka je nešťastná z pána farára, ale aj napriek tomu je vo vzduchu cítiť lásku. Čo nám prinesie šiesty diel seriálu Fara v meste?

Piatok 9. 8. o 17:00 hod.: Tajomstvá Pátra Pia

Dokumentárny film predstavuje život svätého Pátra Pia z Pietrelčiny ako ho mnohí nepoznajú. Viac než päťdesiat rokov po jeho smrti boli zverejnené svedectvá jemu blízkych osôb, jeho duchovných detí, ale aj dôležitých svedkov z procesu svätorečenia. Približujú nám Pátra Pia ako rehoľníka prenasledovaného Cirkvou, uväzneného v kláštore a nespravodlivo obvineného zo skutkov, ktoré nikdy nespáchal. Ale predovšetkým nám ho dokument predstavuje ako obetavého kňaza tráviaceho hodiny v spovednici a svätca, ktorý vedel čítať v dušiach ľudí a vďaka daru bilokácie mohol byť súčasne na dvoch miestach.

Sobota 10. 8. o 20:30 hod.: Matka Cabrini

Dokumentárny film o živote a misijnom pôsobení sv. Františky Cabrini – Matke vystáhalovcov. Táto rehoľná sestra mala výnimočne hlbokú úctu k Božskému Srdcu Ježišovmu.

Nedeľa 11. 8. o 20:35 hod.: Tajomná radosť

Kongregáciu sestier tešiteľiek, BSJ, založila Matka Róza Vůjtěchová spolu s brnianskym biskupom Pavlom Huynom. V novembri 2019 sa začal diecézny proces jej blahorečenia. Pozývame vás spoznať jej životný osud.

CINELUX – Sobota 10. 8. 2024: Kouč Carter

Film rozpráva skutočný životný príbeh kontroverzného basketbalového trénera Kena Cartera. Carter zatvoril telocvičňu svojho neporaziteľného tímu, keď zistil, že hráči dosahujú slabé výsledky v škole. Za svoje činy bol ostro odsudzovaný aj nadšene chválený. Musel prekonať odpor hráčov, rodičov a celej komunity, ktorí ho donútili ihrisko opäť otvoriť. Rozhodol sa ukázať mladým ľuďom budúcnosť, ktorá presahuje hranice gangov, drog, väzenia, a dokonca aj basketbalu.

Liturgická čtení

Nedeľa 4. 8. – 18. nedeľa v mezidobí

1. čt.: Ex 16,2-4.12-15
 Ž 78(77),3+4bc.23-24.25+54
 Odp.: 24b (*Hospodin jim dal nebeský pokrm.*)
 2. čt.: Ef 4,17.20-24
 Ev.: Jan 6,24-35

Pondělí 5. 8. – nezávazná památka Posvěcení římské baziliky Panny Marie

1. čt.: Jer 28,1-17
 Ž 119(118),29.43.79.80.95.102
 Odp.: 68b (*Nauč mě, Hospodine, svým příkazům.*)
 Ev.: Mt 14,13-21

Úterý 6. 8. – svátek Proměnění Páně

1. čt.: Dan 7,9-10.13-14
 nebo 2 Petr 1,16-19
 Ž 97(96),1-2.5-6.9
 Odp.: 1a.9a (*Hospodin kraluje, je povznesen nad celou zemí.*)
 Ev.: Mk 9,2-10

Středa 7. 8. – nezávazná památka sv. Sixta II. nebo sv. Kajetána

1. čt.: Jer 31,1-7
 Jer 31,10.11-12ab.13
 Odp.: srov. 10d (*Hospodin bude nad námi bdít jako pastýř nad svým stádem.*)
 Ev.: Mt 15,21-28

Čtvrtek 8. 8. – památka sv. Dominika

1. čt.: Jer 31,31-34
 Ž 51(50),12-13.14-15.18-19
 Odp.: 12a (*Stvoř mi čisté srdce, Bože!*)
 Ev.: Mt 16,13-23

Pátek 9. 8. – svátek sv. Terezie Benedikty od Kříže

1. čt.: Oz 2,16b.17b.21-22
 Ž 45(44),11-12.14-15.16-17
 Odp.: 11a (*Slyš, dcero, pohled a naslouchej!*)
 Ev.: Mt 25,1-13

Sobota 10. 8. – svátek sv. Vavřince

1. čt.: 2 Kor 9,6-10
 Ž 112(111),1-2.5-6.7-8.9
 Odp.: 5a (*Blaze muži, který se slitovává a půjčuje.*)
 Ev.: Jan 12,24-26

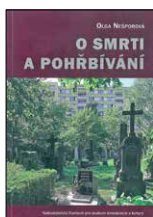
BREVIÁŘ PRO LAIKY

3. – 10. SRPNA 2024

Změna v číslování breviáře: levý, nepodbarvený sloupec – dřívější vydání breviáře; pravý, podbarvený sloupec – nové vydání breviáře (2007)

Uvedení do první modlitby dne:	NE 4. 8.		PO 5. 8.		ÚT 6. 8.		ST 7. 8.		ČT 8. 8.		PÁ 9. 8.		SO 10. 8.	
Antifona	919	1029	934	1045	1452	1634	964	1077	1722	1941	1708	1924	1708	1924
Žalm	784	883	783	881	786	884	784	883	783	881	786	884	786	884
Ranní chvály:														
Hymnus	920	1029	935	1045	1452	1635	964	1078	1723	1941	1709	1926	1708	1925
Antifony	920	1030	935	1046	1453	1636	965	1079	981	1097	1710	1926	1463	1646
Žalmy	921	1030	936	1046	813	914	965	1079	981	1097	813	914	813	914
Krátké čtení a zpěv	923	1033	938	1049	1454	1636	969	1083	1724	1942	1710	1926	1463	1647
Antifona k Zach. kantiku	708	799	1448	1630	1454	1636	969	1083	1724	1943	1710	1927	1463	1647
Prosby	924	1034	939	1050	1454	1636	969	1084	1724	1943	1711	1927	1711	1927
Závěrečná modlitba	708	799	1448	1630	1455	1637	1461	1643	1462	1645	1712	1646	1463	1647
Modlitba během dne:														
Hymnus	925	1035	940	1051	1455	1638	970	1085	986	1103	792	890	792	890
Antifony	925	1036	940	1051	1456	1638	971	1085	987	1103	1004	1121	1019	1138
Žalmy	926	1036	940	1052	955	1068	971	1085	987	1103	1004	1121	1019	1138
Krátké čtení	927	1038	943	1054	1456	1638	973	1088	989	1106	1713	1930	1713	1930
Závěrečná modlitba	708	799	943	1054	1455	1637	973	1088	990	1106	1712	1646	1463	1647
Nešpory:														
	SO 3. 8.													
Hymnus	915	1024	929	1039	944	1056	1457	1639	975	1090	1727	1946	1714	1932
Antifony	916	1025	929	1040	945	1057	1457	1640	976	1091	992	1109	1715	1932
Žalmy	916	1025	930	1040	945	1057	1457	1640	976	1091	992	1109	1715	1932
Kr. čtení a zpěv	918	1027	933	1043	947	1060	1459	1642	979	1094	1730	1949	1717	1934
Ant. ke kant. P. M.	708	798	709	799	1448	1630	1459	1642	979	1094	1731	1950	1717	1935
Prosby	918	1028	933	1044	948	1060	1459	1642	979	1095	1731	1950	1718	1936
Záv. modlitba	708	799	708	799	1448	1630	1455	1637	1461	1643	1462	1645	1712	1646
Kompletář:	1238	1374	1242	1379	1247	1384	1250	1387	1254	1391	1257	1395	1260	1398

ODBORNÁ PUBLIKACE

O SMRTI A POHRĚBÍVÁNÍ
Olga Nešporová

Tato publikace přináší úvodní vhléd do doposud opomíjené problematiky. Věnuje se tématu smrti, představám o možné posmrtné existenci, pohřbívání a truchlení v současné české společnosti. Pro získání plastičtějšího obrazu i správných interpretací dnešního stavu autorka připomíná i starší období. Věří totiž, že bez jejich znalosti nelze současnou situaci uspokojivě vysvětlit. Kniha tak přispívá k zodpovězení mnoha aktuálních otázek: Jak se dnes Češi vyrovnávají s vlastní smrtelností? Liší se výrazně představy a postupy věřících a nevěřících osob? Věří Češi v posmrtnou existenci? Jak mrtvé pohřbíváme a co to o společnosti vypovídá? Jak se jedinci a společnost vypořádávají se smutkem po smrti blízkého? Proč se rozšiřuje pohřbívání bez obřadu a o čem tento fenomén vypovídá? Vznikají nějaké nové formy pohřebních rituálů?

Centrum pro studium demokracie a kultury (CDK)
Druhé, revidované vydání • Brož., 140x200 mm,
348 stran + 16 stran barevné obrazové přílohy, 398 Kč

ZE ŽIVOTA SVATÝCH

SVATÁ TEREZIE Z LISIEUX • PŘÍBĚH JEDNOHO ŽIVOTA (1873-1897)

Guy Gaucher • Z francouzštiny přeložily Jana Švancarová a Anďela Janoušková
Redigovala Markéta Protivánková
Odpovědný redaktor Pavel Mareš

Gaucherova kniha je nejlepším uvedením do života svaté Terezie z Lisieux pro širokou

čtenářskou obec. Autor se tu důsledně opírá o Tereziiny rukopisy, dopisy, básně, divadelní hry i modlitby. Kdo vlastně byla mladá francouzská karmelitka, která ve 24 letech umírá na tuberkulózu? Byla ženou, která se toužila stát mučednicí a apoštolkou – a přitom usínala při modlitbě v kapli. Na rozdíl od jiných nevyhledávala přehnanou askezi – viděla v ní živnou půdu pro sebelásku, a tak se raději celým srdcem soustředila na Ježíše. O její vášnivě lásce ke Kristu a malé duchovní cestě čteme v *Příběhu jedné duše*. Hlavním poselstvím této autobiografie je to, že dělat všechno s láskou k Bohu může úplně každý. Terezie potlačuje v našich vztazích s Bohem jakékoli kalkulace a znovu dává Duchu Svatému v našem vnitřním životě místo, které mu patří. Její život je zázrak.

Karmelitánské nakladatelství ve společnosti KatMedia, s. r. o.
Třetí, revidované vydání • Brož., 115x175 mm, 336 stran, 449 Kč

ROMÁN O SV. JOSEFOVI

STÍN OTCE

Jan Dobraczyński • Z polštiny přeložila Marie Havránková

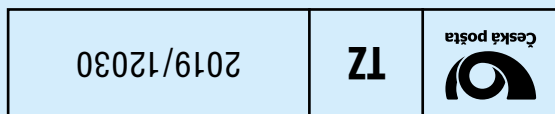
V tomto románovém příběhu o svatém Josefovi z Nazaretu se autor ujímá nejen úžasného úkolu převyprávět život významného světce, nýbrž rekonstruuje i kulturní pozadí, ve kterém se světcův život odehrával. Zachycuje nesnáze jeho každodenního života stejně jako napjatou atmosféru tehdejší doby, v níž Židé očekávali příchod Mesiáše, politické události na dvoře Heroda Velikého, vládcovy intriky, zvrácenosti a zločiny. Vychází přitom z biblických pramenů i z rozsáhlého literárního materiálu tehdejší doby.

Paulínky • Šesté vydání
Brož., 130x200 mm, 334 stran, 269 Kč

Objednávky knih – tel. 733 741 841, 587 405 431 • Administrace a inzerce týdeníku Světlo – tel./fax 585 222 803
Malice cyrilometodějská s. r. o., Dolní nám. 24, 779 00 Olomouc, e-mail: objednavky@maticecm.cz

Nabídku knih a devocionálií najdete na našich webových stránkách www.maticecm.cz.

Malice cyrilometodějská s. r. o.
Dolní nám. 24
779 00 Olomouc

SVĚTLO – týdeník Malice cyrilometodějské, spolku. Vydává Malice cyrilometodějská, spolok, Dolní nám. 24, Olomouc – IČO 00533866. Tiskne nakladatelství Malice cyrilometodějská s. r. o. Olomouc. Redakce: Šéfredaktor Mgr. Daniel Dehner, redaktor Mag. Theol. Tomáš Kmrl. Vychází s církevním schválením Arcibiskupství olomouckého č. j. 54/98 ord. Církevní schválení se uděluje časopisům jako potvrzení, že v nich nejsou bludy v oblasti víry a mravů. Neznamená to však, že udělovatel schválení se ztotožňuje s názory jednotlivých článků. Adresa redakce a administrace: Malice cyrilometodějská s. r. o., Dolní nám. 24, 779 00 Olomouc; telefon a fax 585 222 803 (e-mail: svetlo@maticecm.cz; <http://svetlo.maticecm.cz>; objednávky týdeníku: e-mail: periodika@maticecm.cz; tel.: 585 220 626; objednávky knih: e-mail: objednavky@maticecm.cz; tel.: 587 405 431, www.maticecm.cz; inzerce: redakce@maticecm.cz). Registrací značka MK ČR E 7225. Administrace pro Slovenskou republiku: CD Photo s.r.o., Chrenovská 21/14, 949 01 Nitra, telefon 00421 903 263 525; podávání novinových zásilek povolené SP, s. p. ZSRP Bratislava, č. j. 3335-OPC zo dňa 21. 5. 1996. Prohlášení redakce: U článků o tzv. soukromých zjeveních, k nimž se doposud církevní autorita nevyjádřila (jako Litmanová, Medzugasorje aj.), se podřizujeme konečnému usudku církve. Nevyžádane nezveřejněné příspěvky nevracíme.